

Adopce na dálku v programu Bangbaby

Petra Matyášová

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra MATYÁŠOVÁ**
Osobní číslo: **H08500**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Adopce na dálku**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti projektu Adopce na dálku.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu v oblasti informovanosti o projektu Adopce na dálku.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BAUER, M. Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha. Praha: Triton, 2008. 58 s. ISBN 978-80-7387-102-4.

GOMBA, P. Slyšíte nás? Praha: Newfinances, 2003. 111 s. ISBN 80-903354-0-3.

CHRÁSKA, M. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007. 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jarmila Šťastná

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

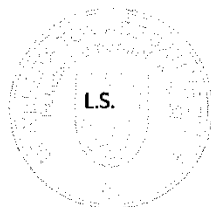
20. ledna 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

6. května 2011

Ve Zlíně dne 20. ledna 2011

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 5.5. 2011

Pomyšlák Petr

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Dtsertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněným zájmem školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na projekt Adopce na dálku. Cílem práce je blíže popsat sponzorský program o. s. ADRA s názvem Bangbaby. V teoretické části se zabývá vymezením pojmů adopce a adopce na dálku, historií projektu Adopce na dálku a blíže popisuje program Bangbaby realizovaný o. s. ADRA. Jsou zde uvedeny také vybrané české a světové organizace, které se sponzorstvím dětí zabývají. Praktická část je věnována výzkumu, který byl realizovaný ve spolupráci s o. s. ADRA. Výzkum byl zaměřen na zmapování toho, kteří lidé se zapojili do programu Bangbaby a jaké důvody je k tomu vedly. Dílčím cílem bylo poskytnutí zpětné vazby pro o. s. ADRA o sponzorech jejich programu Bangbaby.

Klíčová slova: negramotnost, adopce, adopce na dálku, sponzorství

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the project of child sponsorship. The goal is describe the ADRA's sponsorship program Bangbaby. The theoretical part deals with defining the concept of adoption and sponsorship, history of sponsorship and further describe program Bangbaby realized by ADRA. There are also provided selected czech and international organizations which engage the sponsorship. The practical part is devoted to research which was realized by co-operation with ADRA. The research was aimed at mapping of the people who participate in the program Bangbaby and the reason for doing so. Partial goal was provided feedback for ADRA about sponsors of their program Bangbaby.

Keywords: illiteracy, adoption, distance adoption, child sponsorship

Chtěla bych poděkovat paní Mgr. Jarmile Šťastné za její velmi inspirující, pohotové rady a vedení mé bakalářské práce. Velký dík patří koordinátorce programu Bangbaby Šárce Procházkové za spolupráci na výzkumu a poskytnutí nejen materiálů, ale také cenných informací. V neposlední řadě patří velké poděkování také všem ostatním, kteří mi jakkoliv pomáhali a podporovali mě.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

„Daruješ-li člověku rybu, nakrmíš ho na den, naučíš-li ho lovit, dáš mu potravu pro celý život.“

staré čínské přísloví

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 VYMEZENÍ POJMŮ ADOPCE, ADOPCE NA DÁLKU	13
2 HISTORIE PROJEKTU ADOPCE NA DÁLKU	15
3 SITUACE V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH	17
4 PROGRAM BANGBABY	18
4.1 VZNIK PROGRAMU.....	18
4.2 VZDĚLÁNÍ V BANGLADÉŠI	19
4.3 FORMY SPONZORSTVÍ.....	20
4.3.1 Adresné sponzorství	20
4.3.1.1 Vesnická – denní škola	20
4.3.1.2 Internátní škola	20
4.3.1.3 Školy a počet sponzorovaných dětí	21
4.3.2 Podpora sirotka.....	22
4.3.3 Podpora škol ve slumech.....	22
4.3.4 Ostatní nezbytná pomoc	22
4.4 VÝBĚR DĚTÍ DO PROGRAMU BANGBABY	23
4.5 JAK SPONZOROVAT.....	23
4.5.1 Výběr dítěte.....	24
4.5.2 Smlouva a její nezbytné papírování	24
4.5.3 Průběh sponzorování	24
4.5.4 Hospodaření	25
5 VYBRANÉ ORGANIZACE REALIZUJÍCÍ ADOPCI NA DÁLKU V ČR A VE SVĚTĚ	26
5.1 ADCH.....	26
5.2 HUMANISTICKÉ HNUTÍ NAROVINU	27
5.3 BWINDI ORPHANS	28
5.4 WORLD VISION	29
5.5 SAVE THE CHILDREN	29
5.6 SOS CHILDREN´S VILLAGES.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
6 VÝZKUM	32
6.1 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	32
6.2 CÍL VÝZKUMU	32
6.3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	32
6.4 DRUH VÝZKUMU	32
6.5 VÝZKUMNÝ VZOREK	33
6.6 REALIZACE VÝZKUMU.....	34
7 ANALÝZA A INTERPRETACE DAT	35

7.1	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMŮ	49
7.2	VYUŽITÍ PRO PRAXI	50
ZÁVĚR		51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		52
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		55
SEZNAM GRAFŮ		56
SEZNAM TABULEK		57
SEZNAM PŘÍLOH		58

ÚVOD

Světové statistiky uvádějí velmi vysoká čísla počtu negramotných lidí. Za každým jednotlivým číslem se však skrývá jedinec a jeho osud. Tato čísla mají konkrétní podobu a tvář. Někdy dokáže právě jeden z obrovského množství příběhů vyburcovat celý svět, někdy však toto volání o pomoc zanikne v moři stejně smutných příběhů.

Vzdělání je v České republice naprosto nedílnou součástí našich životů. Tak jako v ostatních zemích Evropy máme i my zavedenou povinnou školní docházku, která zaručuje, že každé dítě bez ohledu na pohlaví nebo barvu pleti, bude mít alespoň základní vzdělání. Děti mohou studovat na různých typech základních, středních, vysokých nebo vyšších odborných škol. Vzdělání ovlivňuje celý náš život a je hlavní determinantou toho, jakou práci budeme v budoucnu vykonávat a jaké bude naše finanční ohodnocení. Na druhou stranu jsou státy, ve kterých je negramotnost naprosto normální věc. V posledních letech se do této skupiny řadí nejvíce Afrika, Indie, jižní Amerika, Ukrajina a Thajsko. Z důvodu obrovského nárůstu nejen bídy, ale hlavně negramotnosti vznikly už ve 20. století projekty na podporu vzdělání dětí tzv. projekty adopce na dálku, které jsou hojně rozšířeny nejen ve světě, ale také v České republice, kde se jimi zabývá více jak tucet neziskových organizací. Každý z těchto projektů, ať už český, slovenský nebo americký, se od sebe nepatrně liší, ale smysl zůstává zachován a to pomoci dětem z nejchudších oblastí světa ke vzdělání.

O projektu Adopce na dálku jsem se dozvěděla asi před pěti lety, kdy jsem hledala způsob, jak bych mohla pomoci. Hledala jsem projekt, který nebude pouze o jednorázové podpoře v podobě stravy, ošacení nebo léků, ale bude mít smysl do budoucna. Myslím si, že nejenom já, ale i ostatní lidé dají přednost pomoci, za kterou se skrývá konkrétní podoba, tvář, člověk a jeho osud. Na tomto projektu mě nejvíce zaujala možnost podpory skrze vzdělání, kterému přiřadám velmi důležitou roli v mém životě. V České republice existuje mnoho organizací, které se činností sponzorování zabývají. Nejvíce mě oslovil program Bangbaby realizovaný o. s. ADRA.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části a to teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje celkem pět kapitol. První kapitola se věnuje vyjasnění rozdílu mezi adopcí na dálku a osvojením. V druhé kapitole se zaměřuji na historii vzniku projektů na podporu vzdělání dětí ve světě i v České republice. Třetí kapitola blíže popisuje situaci v rozvojových zemích, která výrazně přispěla ke vzniku projektů Adopce na dálku. Ve čtvrté kapitole se podrobně věnuji programu Bangbaby, který je zaměřen na podporu vzdělání dětí

v Bangladéši. Poslední a to pátá kapitola je věnována vybraným organizacím v České republice a ve světě, které se adopcí na dálku zabývají. Cílem poslední kapitoly je zejména ukázat čtenářům i jiné realizace projektů na podporu vzdělávání dětí.

Praktická část je věnována výzkumu. Hlavním cílem výzkumu, který byl zaměřený na sponzory programu Bangbaby, bylo nejenom zjistit, kteří lidé se zapojují do tohoto programu a jaké důvody je k tomu vedly, ale také poskytnout tyto data koordinátorům programu.

Informace o projektech, které se zabývají sponzorstvím dětí na dálku, jsou z velké většiny případů dostupné pouze na internetu nebo z brožurek jednotlivých neziskových organizací, proto jsem byla nucena v teoretické části čerpat převážně z internetových zdrojů. Díky ochotě pracovníků o. s. ADRA se mi podařilo získat tištěné materiály o programu Bangbaby a také zrealizovat výzkum.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMŮ ADOPCE, ADOPCE NA DÁLKU

V dnešní době se stává pojem adopce na dálku čím dál tím více známý. Jen málo z nás ale ví, jaké nezbytné náležitosti jsou potřeba, jak celý proces probíhá a jak se od osvojení odlišuje. Proto uvádím níže základní rozdíly mezi těmito dvěma pojmy, aby nedošlo k záměně či nepřiměřenému očekávání od projektu Adopce na dálku.

Adopce

Podle § 63 zákona o rodině č. 94/1996 Sb. „*Osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojenecem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi, a mezi osvojencem a příbuznými osvojitele poměr příbuzenský. Osvojitelé mají rodičovskou zodpovědnost při výchově dětí. O osvojení rozhoduje soud na návrh osvojitele. Do knihy narození matriky se na základě pravomocného rozhodnutí soudu o osvojení zapíše osvojitel, popřípadě osvojitelé.*“

Podmínky pro osvojení dítěte jsou dle § 64, § 65, § 66, § 67 zákona o rodině č. 94/1996 Sb. následující:

1. Osvojitel může být pouze fyzická osoba zaručující osvojením prospěch dítěte a společnosti.
2. Osvojitel musí mít způsobilost k právním úkonům.
3. Mezi osvojitelem a osvojencem musí existovat přiměřený věkový rozdíl.
4. Jako manžel si může dítě osvojit pouze v případě souhlasu druhého partnera.
5. K osvojení je nutné mít souhlas zákonného zástupce dítěte či rodičů, pouze za podmínek uvedených v § 68 zákona o rodině č. 94/1996 Sb. není třeba souhlasu rodičů.

Adopce na dálku

Jednotná definice pojmu adopce na dálku neexistuje, každá z organizací má svůj vlastní výklad. Uvedu alespoň některé z nich, o kterých si myslím, že vystihují celou podstatu věci.

Sponzorství na dálku, často označované jako adopce na dálku, je projekt zaměřený na trvalou podporu a zlepšení života chudých dětí na celém světě. V mnoha případech se jedná zejména o podporu vzdělání těch dětí, jejichž rodiče nebo opatrovníci si nemohou dovolit

hradit školné a výdaje spojené s výukou. Přestože je v programu kladen největší důraz na vzdělání, jeho součástí je rovněž nezbytná potravinová, rekonstrukční a zdravotnická pomoc (ADRA, 2007 [online]).

Jak uvádí Černá (in Bauer, 2008) projekt Adopce na dálku umožňuje vybraným dětem z nejchudších rodin, které z finančních důvodů nemohou chodit do školy anebo by školu musely ze stejných důvodů opustit, získat vzdělání přímo v jejich přirozeném kulturním prostředí a tím, společně s dalšími rozvojovými projekty, zároveň podporuje rozvoj celé komunity.

Podle Kotlera (2005) je projekt Adopce na dálku jednou z nejlepších kampaní neziskových organizací. Dochází zde k maximálnímu uspokojení dárců, protože jejich dar má konkrétní podobu, tvář a jméno.

Sponzorem (dárcem) se může stát nejen jednotlivec, ale i rodina, skupina přátel, třída, církev, škola nebo firma, v podstatě každý, kdo chce a může pomáhat.

2 HISTORIE PROJEKTU ADOPCE NA DÁLKU

„Historie tím, že lidi zpravujeme o minulosti, umožňuje jim soudit přítomnost.“

Thomas Jefferson

(Jefferson, in Svoboda, 2007 [online])

Minulost je stejně tak důležitá jako budoucnost. Vše co nás ovlivnilo, tak mělo svou příčinu a taky důsledek. Nebýt těchto příčin, možná by projekt Adopce na dálku ani neexistoval.

Většina organizací, zabývajících se podporou dětí, vznikla v důsledku politické situace ve 20. a 40. letech 20. století. Jedna z prvních byla v roce 1919 anglická organizace s názvem Save the children, kterou založil po první světové válce oxfordský učitel a sociolog Eglantyne Jebb. Dalším impulsem pro vznik organizací byla druhá světová válka spojená s velkým trýzněním a strádáním nejen lidí, ale také dětí. Všechny tyto válečné konflikty přispěly k masivnímu nárůstu dětských sirotků, ale také uprchlíků. Zprvu se jednalo zejména o financování dětí v uprchlických táborech a sirotčincích, které se postupem času transformovalo ve finanční podporu dětí z chudých rodin v rozvojových zemích (Save the children, 2011 [online]).

Jak uvádí Jazairová (in Bauer, 2008) první zmínky v České republice jsou od roku 1993, kdy se poprvé s tímto pojmem setkáváme u organizace Arcidiecézní Charita Praha, která takto podpořila prvních sto indických dětí v jejich vzdělání.

Po prvotním úspěchu projektu ADCH Praha se činností sponzorování začaly zabývat i ostatní organizace. Na další stránce uvádím jejich seznam v České republice a datum zahájení projektu Adopce na dálku.

Tabulka č. 1 Doba vzniku projektu Adopce na dálku u jednotlivých organizací

Název organizace	Rok vzniku projektu
ADCH (sídlo Praha)	1993
Maitri	1996
Nadace mezinárodní potřeby	1997
ADRA	1999
DCH Hradec Králové	2000
Humanitas Afrika	2000
DCH ostravsko-opavská	2002
Nadační fond Inka	2002
Humanistické centrum Dialog	2002
Humanistické centrum Narovinu	2002
Vysokoškolští humanisté (dnes Wontanara)	2002
DCH Plzeň	2003
Pro contact	2005
ACDH Olomouc	2005
Bwindi Orphans	2006
Samari	2007
Nadační fond Dara	2008

Zdroj: (Hokrová, 2006 [online]), (Bwindi Orphans, 2007 [online]).

Z tabulky uvedené výše je patrné, že největší „boom“ těchto projektů byl v roce 2002. Co bylo jeho příčinou, se mi bohužel nepodařilo zjistit. Dle mého názoru je velmi pravděpodobné, že je v České republice více podobných organizací věnujících se této činnosti, avšak mají menší pole působení a nejsou ještě tak známé, proto je neuvádím v tabulce.

3 SITUACE V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH

Situace v zemích tzv. třetího světa nebyla a není ani dnes velmi příznivá. Lidé zde strádají ve všech možných směrech a oblastech základních lidských potřeb.

„Děti tvoří třicet procent naší populace a sto procent naší budoucnosti. Lidská rodina má naději. Pokud se podaří odstranit ze života dětí podvýživu, která trvale poškozuje jejich mozek a inteligenční potenciál. Pokud z jejich života odstraníme ozbrojené konflikty, které navždy poznamenávají jejich duše. Pokud zabráníme jejich zneužívání, týrání a zabíjení. Pokud jim umožníme stát se vším, čím mohou být (Gomba, 2003, s. 3).“

Největším společným nepřítelem, jak uvádí ve své knize Gomba (2003), je v dnešním světě chudoba a s ní spojené boje o moc, podvýživa a negramotnost. Tím vším jsou bohužel nejvíce postiženy děti, jelikož nemají dostatečný prostor pro fyzický a mentální rozvoj. Největší naději na léčbu chudoby vidí neziskové organizace ve vzdělání, které může odstranit mnohé problémy vyplývající z lidské neznalosti nebo škodlivých tradic. Dalším problémem v těchto rozvojových zemích zůstává i nadále důchodový systém, který zde takřka vůbec nefunguje, proto se snaží každá rodina mít co nejvíce potomků, kteří by se mohli o své rodiče ve stáří postarat. Počet dětí v rodinách je ovlivněn také obavou z jejich smrti, proto rodí ženy více dětí. Tak se může stát, že má rodina více členů, které není schopna uživit a zajistit jim dostatečné vzdělání a výchovu. Přitom je dokázáno, že čím vzdělanější ženy jsou, tím méně mají dětí. Vyplývá nám z toho tedy, že vzdělání může být opravdu tím lékem, který by mohl posunout rozvojové země dál a to třeba i jednou do kolonky zemí rozvinutých.

4 PROGRAM BANGBABY

Mezi projekty, které jsou realizovány v České republice, mě nejvíce zaujal program Bangbaby, který realizuje o. s. ADRA.

4.1 Vznik programu

Program na podporu vzdělání bengálských dětí, též známý pod názvem Bangbaby, je realizován o. s. ADRA, které bylo založeno 29. května 1992 původně jako nadace s cílem přerozdělovat finanční pomoc. Název vznikl zkratkou anglického spojení Adventist Development and Relief Agency. V dnešní době působí ve více než 125 zemích. Zakladatelem organizace byl na vyzvání vedení Církve adventistů sedmého nebe pan Rudolf Reitz. Jak bude dále v mé praktické části ukázáno, velký počet dárců je členy tohoto církevního sdružení (ADRA, 2007 [online]).

Samotný program Bangbaby vznikl v roce 1999 z iniciativy MUDr. Milana Moskaly, který v Bangladéši pracuje jako misionář a lékař na zubní klinice v hlavním městě Dháká. Každodenní setkání s chudobou vedlo doktora Moskalu k myšlence pomoci alespoň pár dětem získat lepší budoucnost, což spatřoval především ve vzdělání. Vzdělání by je mohlo lépe připravit do života a usnadnit jim nalézt vhodnou práci. Oslovil tedy pracovníky o. s. ADRA ve Zlíně. Zprvu se objevily obavy z toho, že se v České republice nenajde dostatečný počet dárců pro chudé bengálské děti. Milan Moskala se nevzdal a věřil v úspěšnost myšlenky a solidaritu českého lidu, která pomůže budovat lepší budoucnost dětem. Jeho víra se naplnila a vznikl tak zmiňovaný program Bangbaby. Je zapotřebí zmínit, že nemalé procento dárců je obyvateli Slovenské republiky. Hlavní představitelkou a realizátorkou programu, který dostal název Bangbaby, se stala paní Alena Rusová. Dokázala sestavit silný tým, jenž jí pomohl rozběhnout projekt a vytvořil zázemí pro sponzory (ADRA, 2007 [online]).

Cílem celého programu, jak uvádí Bárta (2009), je zaměření se na trvalou podporu a zlepšení života bengálských dětí, kdy jim bude poskytnuto nejen vzdělání, ale také nezbytná potravinová, rekonstrukční a zdravotní pomoc. Název Bangbaby je odvozen nejenom od místa realizace projektu, čímž je Bangladéš, ale také od anglického slova baby (v překladu dítě). V českém jazyce bychom mohli název překládat jako bangladéšské dítě.

V příloze P I uvádím graf, který vyjadřuje situaci vývoje počtu sponzorovaných dětí od roku 1999 až do současnosti.

4.2 Vzdělání v Bangladéši

„Pole jakkoliv úrodné, přece bez obdělání úrodu přinášet nemůže.“

Marcus Tullius Cicero

(Cicero, in Agris 2000 [online])

Podle Bárty (2009) se výše gramotnosti v Bangladéši, tak jako v ostatních státech třetího světa, pohybuje okolo hranice padesáti procent a níže. Větší šanci získat alespoň základní vzdělání mají lidé žijící ve velkých městech. Negramotnost vesnického obyvatelstva se potom pohybuje kolem sedmdesáti procent, což je bohužel způsobeno nejen izolovaností některých kmenů, ale také neznalostí hlavního jazyka, kterým je bengálština. Tak jako všude ve světě i zde existuje systém vzdělávání, který povinnou školní docházku posunuje až k hranici osmnácti let. Ke státní zkoušce, která uzavírá povinnou školní docházku, se však dostane pouze deset procent veškerého obyvatelstva. Velkým problémem, který znemožňuje dětem navštěvovat školu je zejména finanční nedostupnost nejen školních pomůcek, ale také školní uniformy, která je zde povinná. Minimálně pětatřicet procent dětí ji za svůj život nikdy neobleče. Dalším problémem je také skutečnost, že děti se stejně jako ve městě, tak na vesnici musí podílet svojí prací na rodinném rozpočtu a nemohou tak navštěvovat školu. Změnit myšlení obyvatel je velmi složité a jedná se o dlouhodobou a pozvolnou záležitost. Je obtížné vysvětlit rodičům, že investice do vzdělání dětí je důležitá, jelikož ve většině případů neznají nic jiného, a to že se od rána do večera věnují práci na poli, aby se mohli dosyta najíst.

Pokud jde o samotnou školní docházku, tak probíhá následovně. Školní výuka je rozdělena na dvanáct tříd. Už v desáté třídě může žák ukončit svou docházku složením státní zkoušky SSC (Secondary School Certificate) nebo pokračovat až do třídy dvanácté ke zkoušce HSC (High School Certificate), kterou můžeme přirovnat k maturitě u nás. Každý ročník trvá přibližně rok a půl. Pokud má žák zájem může po složení HSC pokračovat ve studiu na některém z bakalářských oborů (Procházková, 2010 [e-mail]).

4.3 Formy sponzorství

Program Bangbaby je rozdělen na dvě části. První část zahrnuje adresné sponzorství a projekt Podpora sirotka. V adresném sponzorství členíme kategorie škol na Vesnická- denní škola a Internátní škola. Druhá část je cíleně věnována podpoře škol a školství ve slumech (ADRA, 2009).

4.3.1 Adresné sponzorství

Jak uvádí ADRA (2009) adresné sponzorství zahrnuje podporu vybraného dítěte ve studiu na konkrétní křesťanské škole různého typu. Školy můžeme rozdělit na Vesnickou – denní školu a Internátní školu.

4.3.1.1 Vesnická – denní škola

Jedná se o menší školu na vesnici, většinou jednotřídku, kam děti docházejí ze svých domovů pravidelně každý den. Zde mohou studovat od první do třetí třídy, ve výjimečných případech i čtvrtou a pátou třídu. Na konci každého roku potom děti skládají závěrečnou zkoušku a po ukončení studia na vesnické škole mají možnost studovat dále na škole internátní. Podpora jednoho žáka, který navštěvuje školu vesnickou, přijde sponzora měsíčně na 450 Kč. Z tohoto měsíčního příspěvku se hradí náklady spojené se studiem, dvakrát ročně školní uniforma, školní pomůcky a jedno teplé jídlo denně (ADRA, 2007 [online]).

4.3.1.2 Internátní škola

Internátní škola se nachází na sedmi místech v zemi. Na těchto školách lze studovat od první do dvanácté třídy. Pokud student dosáhne velmi dobrých výsledků a chce dál studovat, může ještě čtyři roky navštěvovat bakalářské studium s různým zaměřením. Výhodou těchto internátní škol je možnost výuky pro děti v předškolním věku. Děti na těchto školách tráví celé období studia a je jim zajištěno nejen vzdělání, ale také ubytování, pravidelná strava a sociální zázemí. Částka na podporu dítěte je 550 Kč za měsíc. Čtyři internátní školy nabízejí také celoroční studium a zázemí pro sirotky. Na některých školách vybavených technickou dílnou se mohou studenti vyučit manuálními pracemi v oboru švadlena, krejčí, opravář rikši či automechanik (ADRA, 2007 [online]).

4.3.1.3 Školy a počet sponzorovaných dětí

Tabulka č. 2 Vesnické školy

Název školy	Počet všech žáků	Počet sponzorovaných žáků
Mohipur	52	41
Vanuikušlia	28	19
Chondipur	32	25
Beldanga	46	32
Ramešorpur	42	34
Tollapara	40	33
Baribaid	34	13
Boalmara	35	9
Gazirvita	29	11
Akonpara	28	9
Sonamoah	25	9
Šampur	38	11
Kujura	30	10
Bariširi	28	7
Dhobaura	35	8
Guijadia	29	10
Gandatia	35	5

Zdroj: (Bárta, 2009)

Školy, které jsou uvedeny v tabulce, byly navštíveny v rámci monitorovací cesty v roce 2009. V roce 2010 se potom tento seznam navýšil o dalších 21 škol, na kterých studuje 233 žáků. Všimněme si, že na některých školách tvoří počet podporovaných žáků více než polovinu třídy. Pevně věřím, že se toto číslo bude ještě zvyšovat.

Tabulka č. 3 Internátní školy

Název školy	Počet všech žáků	Počet sponzorovaných žáků
Sams-Mirpur	820	29
Monošapara	721	261
AHTSS-Hill Track	570	231

Zdroj: (Bárta, 2009)

I v případě internátních škol, které byly navštíveny v roce 2009, se výše uvedený seznam v roce 2010 navýšil o tři další školní zařízení a počet žáků stoupl na 720 žáků.

4.3.2 Podpora sirotka

Podpora sirotka, navštěvujícího internátní školu, přijde sponzora na 650 Kč za měsíc. Za tuto sumu je dítě kompletně zaopatřeno v průběhu celého roku. Z příspěvku se hradí veškeré výdaje, které souvisí se vzděláním, ubytováním, ošacením a stravováním (ADRA, 2007 [online]).

4.3.3 Podpora škol ve slumech

Jak uvádí Bárta (2009) projekt „Podpora škol ve slumech“ vděčí za svou realizaci a také fungování opět MUDr. Milanu Moskalovi a jeho ženě Evě Moskalové. V tomto projektu se nejedná o sponzorování konkrétního dítěte, ale o podporu celé školy a všech žáků. V současné době je podporováno devět škol a víc jak 700 žáků. Z finančních prostředků, které se podaří získat, jsou hrazeny školní pomůcky, výdaje na platy učitelů, dovybavení a úpravy školních prostor, svačiny v podobě banánů a pokud je to nezbytně nutné i léčebné ošetření žáků. Na tento projekt mohou zájemci přispět jakoukoliv finanční částkou na účet uvedený na stránkách o. s. ADRA.

4.3.4 Ostatní nezbytná pomoc

Zdravotní pomoc

Tímto druhem pomoci se rozumí nezbytné ošetření žáků, v akutních případech také návštěva lékaře. Rodiče ve většině případů nemají dostatečné finance na krytí výloh souvisejících se zdravotní péčí či lékařskými zákroky. Jednou ročně je také dětem poskytnuto bezplatné ošetření chrupu zubařem, MUDr. Milanem Moskalou. V rámci této prohlídky jsou děti taktéž seznámeny se základními hygienickými návyky (ADRA, 2009).

Potravinová pomoc

Potravinová pomoc se snaží prostřednictvím jednoho teplého jídla pětkrát do týdne zlepšit výživu dětí, které často trpí nedostatkem potravin. Děti, navštěvující internátní školu mají jídlo zajištěno třikrát denně (ADRA, 2007 [online]).

Rekonstrukční pomoc

Prostřednictvím této pomoci je financováno dovybavení školních budov či přístaveb. Díky ní byly na čtyřiaadvaceti školách dovybaveny a opraveny školní kuchyně, dvaatřicet škol bylo vymalováno, na čtrnácti školách se dovybavily a zrekonstruovaly záchody, vyhloubilo se patnáct studní a některé školy získaly nové stoly, židle, lavice, tabule a ventilátory. Z této pomoci jsou také čerpány náklady na školení učitelů a postupnou elektrifikaci škol (ADRA, 2009).

4.4 Výběr dětí do programu Bangbaby

Děti jsou do programu BangBaby vybírány pomocí komise, která zasedá v dané škole. Je složena z několika lidí a obvykle ji tvoří učitel či učitelé, zástupce rodičů, zástupce BCSS (organizace Bangladesh Children's Sponsorship Services, se kterou na programu o. s. ADRA spolupracuje) a případně pastor (Procházková, 2010 [e-mail]).

Mezi šest nejdůležitějších kritérií pro výběr dítěte do programu patří následující:

1. Dítě by mělo navštěvovat školu minimálně tři po sobě jdoucí měsíce.
2. Dítě by mělo pocházet z chudé rodiny, kdy rodiče nemají svoji půdu k obdělávání nebo jsou nezaměstnaní.
3. Pokud však rodiče dítěte pracují, měli by patřit do nízké příjmové skupiny.
4. Dítě by nemělo být mladší pěti let.
5. Dítě by mělo mít zájem se dále vzdělávat a ucházet se o studium na internátní škole.
6. Dítě by mělo být ochotné řídit se nařízeními, pravidly a zásadami školy, do které chodí. (Procházková, 2011 [e-mail])

4.5 Jak sponzorovat

V této podkapitole se budu zabývat již samotným procesem sponzorování a jeho realizací. Zapojit se může opravdu každý, kdo chce a může pomáhat. Nezáleží na tom, zda je to jednotlivec nebo třeba skupina kolegů z práce. V příloze P II uvádím k nahlédnutí darovací smlouvu, kterou vyplňují zájemci o sponzorování dítěte.

4.5.1 Výběr dítěte

Dítě si můžete vybrat buď na webových stránkách o. s. ADRA nebo osobně na některé z poboček. Katalog dětí je vždy aktualizovaný a výběr je velký.

U dětí se statusem “volné děti” si dárci může vybrat dobu, od které chce dítě sponzorovat. Děti se statusem “předčasně volné” přišly z nějakého důvodu o svého dárci a v ideálním případě se pro ně hledá nový, který by byl ochoten dítě zpětně od určitého data sponzorovat. Dítě se statusem “nabídnuto” již je obsazené. Každé dítě má u svého profilu pořadové číslo, fotografii, jméno a příjmení. Dále také identifikační číslo, pohlaví, datum narození a typ školy, který navštěvuje. Nezbytným údajem je také částka, která je nutná ke sponzorování (ADRA, 2007 [online]).

4.5.2 Smlouva a její nezbytné papírování

Jakmile si zájemce dítě vybere, musí kontaktovat koordinátora projektu, který mu zašle osobní kartu dítěte a také smlouvu (viz příloha P II). Ve smlouvě je nutné vypsát jméno osoby, která má o sponzorství zájem, adresu trvalého bydliště, kvůli zasílání materiálů, a také číslo bankovního účtu, ze kterého budou peníze posílány. Částku věnovanou na sponzorství je možno odečíst od základu daně ke zdanění. Další nezbytnou položkou je také údaj o platbě, zahrnující frekvenci platby. ADRA nabízí i splátky měsíční, čtvrtletní, pololetní a roční. V tomto vidím osobně velké plus, jelikož každému vyhovuje jiná frekvence. Poslední důležitý údaj je také doba, po kterou budete dítě podporovat. Minimální doba sponzorství je jeden rok a nejčastěji bývá ukončeno z důvodu dovršení 24 let dítěte nebo ukončením školním docházky. Posledním krokem je poslat první splátku a podepsanou smlouvu. Nesmíte však opomenout uvést variabilní a konstantní symbol, neboť ten se u každého dítěte liší (ADRA, 2007 [online]).

4.5.3 Průběh sponzorování

Jednou ročně je dárcům zasíláno potvrzení o přijetí finančního daru, dále také aktuální fotografie dítěte, jeho vysvědčení a informace o prožitém roce. Existuje i možnost zaslat dopis adoptovanému dítěti, který je bezplatně přeložen z českého jazyka do anglického. V dopise je možno zaslat fotografii dárci a jeho rodiny. Peníze, oblečení, jídlo nebo vitamíny není dovoleno posílat. Pokud dárci chce udělat radost dítěti alespoň nějakou maličkostí, může mu k dopisu přibalit omalovánky, pastelky, sponky, hlavolamy nebo jiné školní či malířské pomůcky. Setkání se sponzorovanými dětmi není zatím bohužel možné. Při

velkém zájmu zde existuje možnost navštívit dítě přímo v Bangladéši jedině na své vlastní náklady (ADRA, 2007 [online]).

Setkání dárců s obdarovanými je možné například v organizaci Bwindi Orphans (viz 4. kapitola).

4.5.4 Hospodaření

Veškeré peníze, které sponzor dítěti zasílá, jsou určeny pouze pro toto konkrétní dítě a hospodaří s nimi místní koordinátor, nejsou tedy poskytovány ani dítěti samotnému nebo jeho rodičům. Každý rok na Vánoce je také z tohoto příspěvku financován dárek pro dítě v podobě něčeho praktického, jako je například deka, polštář nebo matrace (ADRA, 2007 [online]).

Jak uvádí Procházková (2011 [e-mail]) z celkové částky je 75 % použito výhradně pro potřeby dítěte, které zahrnují ošacení, stravu a náklady spojené se školní docházkou. Zbýlých 15 % je určeno na administrativu a úhradu režijních nákladů spojených s realizací projektu.

Jako velmi pozitivní hodnotím každoroční zasílání výroční správy sponzorům, která jim pomůže objasnit otázky týkající se hospodaření s jejich finančními prostředky. Prostřednictvím dvd z monitorovacích cest, které je jim také každoročně zasíláno, se mohou dále dozvědět o novinkách z Bangladéše a o tom, jak se žije ostatním dětem.

5 VYBRANÉ ORGANIZACE REALIZUJÍCÍ ADOPCI NA DÁLKU V ČR A VE SVĚTĚ

Nejen české organizace realizují projekt Adopce na dálku. Ve světě existuje nepřeberné množství těchto osvětových projektů, které mají mnohdy hlubší a starší kořeny, než ty české. Níže proto uvádím tři české a tři světové organizace zaměřující se na tutéž problematiku, aby měl čtenář přehled o tom, jaké formy realizace má projekt Adopce na dálku ve světě.

Organizace jsem vybírala podle následujících kritérií:

České organizace:

1. Organizace působící v nejvíce zemích světa – ADCH.
2. Česko-slovenská organizace – Humanistické hnutí Narovinu.
3. Organizace realizující setkání dárců s obdarovanými – Bwindi Orphans.

Světové organizace:

1. Organizace s nejvíce sponzorovanými dětmi – World Vision.
2. Nejstarší fungující organizace – Save the children.
3. Organizace s největší působností ve světě – SOS children's villages.

5.1 ADCH

Arcidiecézní charita Praha se stala první organizací, která začala rozvíjet projekty Adopce na dálku. Jak jsem uvedla v druhé kapitole, celý projekt začal v roce 1993. K dnešnímu dni podporuje již více než 17 000 dětí z různých koutů světa. Za roční částku, která se mění v závislosti na zvolené zemi, jsou děti pořízeny školní pomůcky a uniforma. Je mu zapláceno školné a poskytnuta základní zdravotní péče. Dvacet procent z celé částky je věnováno na rozvoj komunity, ve které dítě žije. Dopisy dítě posílá dvakrát ročně. Jeho vysvědčení spolu s fotografií jsou dárci posílány jednou ročně (ADCH Praha, 2011 [online]).

Níže uvádím země, kde se projekt realizuje a částku, která je potřeba na roční sponzorování dítěte.

Tabulka č. 4 Země zahrnuté do projektu Adopce na dálku ADCH Praha.

Země	Dítě/rok	Student/rok
Indie	4 900	6 000
Uganda	7 000	8 500
Bělorusko	6 900	6 900
Thajsko	5 500	7 000
Zambie	8 000	8 000
DR Kongo	7 000	7 000

Zdroj: (ADCH Praha, 2011 [online]), (Hokrová, 2006 [online])

Pod ADCH Praha spadají i další diecéze a jedna arcidiecéze, které se zabývají taktéž projekty Adopce na dálku. Jejich seznam uvádím níže.

Tabulka č. 5 Diecéze, Arcidiecéze a jejich projekt Adopce na dálku

Název diecéze	Místo realizace projektu	Cena na rok v Kč
DCH Hradce Králové	Indie	5 000
DCH ostravsko-opavská	Ukrajina	6 000
DCH Plzeň	Bolívie, Paraguay	6 600
ADCH Olomouc	Haiti	6 500

Zdroj: (Hokrová, 2006 [online])

5.2 Humanistické hnutí Narovinu

Humanistické centrum Narovinu spolu s humanisty ze Slovenské republiky započali svůj projekt zaměřený na adopci afrických dětí na dálku v roce 2003. Jedná se o sponzorování keňských dětí, které pocházejí z velmi chudých poměrů, případně jim jejich rodiče, či opatrovníci nemohou hradit školné. Proto se hledají pro tyto děti „adoptivní rodiče“, kteří by jim mohli prostřednictvím finančních darů poskytnout alespoň základní vzdělání. Adoptivní rodina či rodič jsou po celou dobu studia dítěte informováni, mohou si zasílat dopisy v libovolné frekvenci, balíčky (maximálně třikrát do roka) a fotografie. Cena, kterou hradí sponzor, je 7 200 Kč. Zhruba 75 % z částky, což je 5 400 Kč, je použito přímo k úhradě

školní docházky, uniformy a školních pomůcek. V místech, kde je školní docházka státní, tedy bezplatná, je potom tato částka použita také na ošacení, stravu, lékařskou péči, matrace, deky či moskytiéry. Zbylá část, kterou tvoří maximálně 25 %, což je 1 800 Kč, je použita k zajištění nezbytných administrativních poplatků, výdajů potřebných k chodu celého projektu a na další rozvojové projekty (Humanistické centrum Narovinu, 2007 [online]).

5.3 Bwindi Orphans

Jak uvádí Andrllová (in Bwindi Orphans, 2008) organizace Bwindi Orphans neboli Bwindský sirotek vznikla v roce 2006. Jedná se o nezávislou neziskovou organizaci, která je zaměřená jak na pomoc dětem z velmi chudých rodin, tak sirotkům v Ugandě. Pomocí svého projektu adopce na dálku jim zajišťuje školní docházku a pomůcky, boty, uniformu a v neposlední řadě také stravu a zdravotní péči.

Projekt zprostředkovává nejen sponzorování dětí školního věku (8500 Kč/rok), ale také těch předškolních (4750 Kč/rok). Pokud dítě studuje na škole internátní, vyšplhá se tato částka až na 10 500 Kč za rok. Je na každém dárci, kolik chce „svému“ dítěti posílat. Z peněz navíc jsou potom hrazeny individuální potřeby a zájmy dítěte či dárky pro ostatní děti, které nemají tak majetného dárce nebo nejsou adoptovány. O každé investici peněz je samozřejmě sponzor předem informován (Bwindi Orphans, 2006 [online]).

Podle Andrllové (in Bwindi Orphans, 2009) je možné dětem zasílat i balíčky s nejrůznějšími drobnostmi, které mohou zahrnovat švihadlo, psací potřeby, omalovánky, pastelky či školní brašnu, nebo hromadné zásilky určené pro všechny děti. Tato organizace, jako jedna z mála, zprostředkovává zájezd pro sponzory spojený s výletem do Bwindského národního parku a návštěvou horských goril, který si ale každý sponzor musí hradit na své vlastní náklady. Levnější – kempovací dvoutýdenní výlet vyjde na více než 73 000 Kč (v ceně jsou zahrnuty letenky, vízum, ubytování, doprava, strava, vstupy do přírodních areálů a návštěva goril), dražší-komfortní přijde na částku přibližující se 86 000 Kč (v ceně je vše uvedené výše, jedinou výjimkou je ubytování v hotelu se snídaní a pestřejší program). Tyto výlety se pořádají dvakrát ročně, a to je na jaře a na podzim.

Tato organizace se zabývá jak již zmíněnou adopcí, tak dovozem ugandských předmětů do České republiky. Jedná se o výrobky, jejichž koupí podpoříte místní výrobce.

5.4 World vision

World vision (2011 [online]) je křesťanskou organizací, která vznikla již roku 1953 a stala se tak jednou z největších světových organizací. V současné době se její působnost v projektu adopce na dálku vztahuje na více než 100 zemí a 921 000 sponzorovaných dětí. Nabízí dvě možnosti zapojení se do projektu:

- a) sponzorování dítěte \$35/ měsíčně, které dítěti zajistí dostupnost pitné vody, zdravotní péči, ošacení, stravu, náboženské potřeby a školní docházku
- b) sponzorování dítěte žijící v komunitě ohrožené nemocí AIDS, zde se měsíční částka nemění a dítěti je zajištěna pitná voda, strava, zdravotní péče zahrnující prevenci nákazy či rozšíření AIDS, dále také školní docházka, náboženské potřeby, péče o nemocné či umírající rodiče a poradenství pro HIV/AIDS

Vybranému dítěti můžete psát prostřednictvím dopisů nebo e-mailů, které jsou mu předány. Je nutné upozornit, že zde a také v jiných organizacích platí striktní zákaz podávání veškerých informací, které souvisí s Vaším životním stylem, neboť v některých případech se pak snažily rodiny či sami děti sponzora prosit či žádat o více peněz „bokem“ pro sebe a svou rodinu. Aby se těmto praktikám zabránilo, jsou nastavena pevná pravidla. Dítě si můžete vybrat přímo na webových stránkách ve vyhledávači. Stačí pouze zadat své požadavky. Můžete si vybrat nejen pohlaví, věk, ale také zemi, ze které pochází. Systém výběru je velmi snadný a počet dětí dostatečný, abyste si mohli vybrat právě to, které zaujme vás (World Vision, 2011 [online]).

5.5 Save the children

Nezisková organizace s názvem Save the children in England byla založena už roku 1919 Angličanem Jebbem, a to v souvislosti pomocí dětem v poválečném období. V roce 1932 se tímto nápadem nechala inspirovat dvojice Američanů a založila organizaci Save the children in USA pro strádající děti a jejich rodiny v průběhu velké hospodářské krize. Tato organizace dnes pomáhá ve více než 50 zemích světa (Save the children, 2011 [online]).

Projekt sponzorství dítěte vyjde dárce na 28 \$/ měsíčně (476 Kč). Za tuto částku je dítěti poskytnuta základní strava, lékařská péče a vzdělání. Dítě si můžete vybrat na webových stránkách, stačí pouze vyplnit kritéria, jak by mělo vypadat a odeslat formulář. Mezi oblastmi, které jsou do projektu zapojeny, můžeme přiřadit Bangladéš, Nepál, Filipíny, Etiopii,

Mozambik, Apalače, Nové Mexiko, Arizona, jihovýchodní a jihozápadní USA, Bolívie a deltu řeky Mississippi (Save the children, 2011 [online]).

5.6 SOS Children's villages

První SOS Children's villages neboli SOS dětské vesničky, byly založeny roku 1949 v Rakousku Hermannem Gmeinerem. Postupem let se jejich působnost rozšířila do Francie, Německa či Itálie. V současné době jsou tyto dětské vesničky, které poskytují domov dětem a jejich rodinám v nouzi, rozšířeny ve více než 132 zemích světa (SOS Children's villages, 2010 [online]).

Pokud má člověk zájem se zapojit, může si vybrat ze dvou projektů sponzorování, uvedených níže (SOS Children's villages (2010 [online])):

1. Prvním z nich je sponzorování konkrétního dítěte. Při výběru můžete případně vyplnit pole týkající se vzhledu a věku vašeho budoucího „adoptovaného“ dítěte. Vždy po vyplnění pole s názvem země, vás webová stránka automaticky přesměruje na domovské stránky organizace působící v této zemi, kde již pokračujete v jejích jazycích. Cena měsíčního příspěvku se v každé zemi liší, např.: dárci z Anglie zaplatí £20/ 560 Kč měsíčně za podporování dítěte.
2. Druhým projektem je sponzorství vesničky, kdy si dárci obdobným způsobem tak jako v případě výše vybere jednu vesničku, kterou chce svou částkou podporovat. V obou dvou případech je z peněz hrazena strava, ošacení, bydlení, zdravotní péče a školní docházka.

Z mého pohledu mají světové organizace, které uvádím výše, velmi dobře a přehledně zpracované webové stránky. Nelze si nevšimnout, že se od českých projektů liší šířkou působnosti. Překvapilo mě, že se nezaměřují pouze na vzdělání dětí, ale také na jiné aspekty lidského života jako je ošacení, bydlení nebo prevence nemocí a AIDS. Teď je pouze otázkou, je-li lepší zaměřit pomoc pouze na vzdělání, nebo se postarat o veškeré potřeby dětí. Každopádně cílem by mělo být, aby této pomoci nebylo již v budoucnu potřeba. Otázku, který z přístupů je vhodnější, zda ten český nebo světový, nechávám otevřenou.

PRAKTICKÁ ČÁST

6 VÝZKUM

Praktickou část bakalářské práce jsem zaměřila na získání informací o lidech, kteří se zapojili do programu Bangbaby, realizovaným o. s. ADRA. Na celém výzkumu jsem úzce spolupracovala s o. s. ADRA.

6.1 Výzkumný problém

Popisný výzkumný problém je definován následovně:

Jaké důvody vedly sponzory k zapojení se do programu Bangbaby a jaké jsou charakteristiky těchto lidí?

6.2 Cíl výzkumu

Na základě výzkumného problému jsem si zvolila jako hlavní cíl výzkumu zmapovat, kteří lidé se zapojili do programu Bangbaby a co je k tomuto rozhodnutí vedlo. Dílčím cílem výzkumu bylo získané informace o sponzorech poskytnout o. s. ADRA.

6.3 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky, které jsem si kladla, zněly následovně:

1. *Jaké postavení ve vztahu k trhu práce mají sponzoři programu Bangbaby?*
2. *Co bylo pro sponzory impulsem k zapojení se do projektu zaměřeného na vzdělání?*
3. *Jaký je názor sponzorů programu Bangbaby na otázku jejich společného setkání?*
4. *Doporučili by sponzoři Bangbaby svým známým zapojit se do programu?*

6.4 Druh výzkumu

Pro svou praktickou část jsem zvolila kvantitativní výzkum. K získání potřebných údajů jsem si vybrala, jak uvádí Gavora (2000), nejfrekventovanější metodu zjišťování informací a tj. dotazník, protože je určen pro hromadné získávání údajů při malé investici času.

Po společné domluvě s koordinátory programu Bangbaby a jejich pečlivém zvážení všech otázek, mi bylo schváleno 15 položek v dotazníku. Některé otázky byly bohužel pro koordinátory programu Bangbaby nevyhovující nebo nechtěné. Dotazník obsahoval jak otázky uzavřené, tak otevřené. Jeho tištěnou verzi přikládám v příloze P III.

6.5 Výzkumný vzorek

Pro výzkum jsem zvolila záměrný výběr respondentů. Základním souborem byli všichni lidé, kteří se zapojili do programu Bangbaby realizovaným o. s. ADRA. Výzkumu se zúčastnili muži i ženy různé věkové kategorie. Respondenti byli oslovováni pomocí e-mailu, který zasílali koordinátoři programu Bangbaby. Celkový počet sponzorů tohoto programu se pohybuje kolem čísla 800. Podařilo se mi získat odpovědi od 232 dárců. Návratnost dotazníku byla 29 %. Po společném projednání s koordinátorkou Šárkou Procházkovou mi bylo řečeno, že není zřejmé, kolik e-mailových adres bylo doopravdy platných a ke kolika dárcům se dotazník opravdu dostal.

Charakteristika výzkumného vzorku:

Níže uvádím stručnou charakteristiku výzkumného vzorku. Vycházím z výsledků, které jsem získala z dotazníkového šetření. Tabulku jsem pro přehlednost roztřídila do čtyř hlavních kategorií odlišených barvami. Doplnující informace, které se také vztahují k výzkumnému vzorku, uvádím v kapitole č. 7 u otázek č. 2, 3, 5 a 6.

Tabulka č. 6 Charakteristika vzorku

Otázka	Pohlaví		Věk						Vzdělání					
	muž	žena	do 20	20- 40	40-50	50-60	60-75	75+	ZŠ	SOU	SOU+ mat.*	SŠ+ mat.*	VOŠ	VŠ
Odpověď														
Četnost	68	164	2	119	46	43	20	2	4	17	5	74	17	115
%	29,31	70,69	0,86	51,30	19,83	18,53	8,62	0,86	1,72	7,33	2,16	31,90	7,33	49,57

(*maturita)

Jak je z tabulky zřejmé, do programu Bangbaby se zapojili nejen ženy (cca 70 %), ale také muži (cca 30 %). Nejvíce byla zastoupena věková skupina od 20 do 40 let (zhruba 51 %), nejméně potom věkové skupiny do 20 let (cca 1 %) a 75+ (cca 1 %). Respondenti mají různý stupeň vzdělání, což je patrné z poslední části. Nejméně dotázaných (cca 2 %) uvedlo, že mají základní vzdělání, naopak nejvíce ze sponzorů vybralo odpověď VŠ (skoro 50 %).

6.6 Realizace výzkumu

Dotazník byl po domluvě a schválení vedením o. s. ADRA umístěn na webových stránkách www.vyplnto.cz, neboť mi z důvodu ochrany soukromí nemohli koordinátoři programu poskytnout e-mailové adresy svých dárců ani jejich adresy bydliště, na které bych dotazníky popřípadně rozeslala. Sponzoři byli kontaktováni koordinátory programu pomocí e-mailu s odkazem na dotazník a prosbou o jeho vyplnění. Dotazník byl přístupný pouze těm, kteří dostali e-mail spolu s odkazem, pro veřejnost nebyl publikován. Dotazníkové šetření trvalo jeden měsíc. V příloze P III uvádím odkaz na dotazník online.

Veškerá data získaná z výzkumu jsem zpracovala pomocí absolutních a relativních četností. Nejprve jsem si získaná data zaznamenala na papír pomocí čárkovací metody. U otevřených otázek jsem si vytvořila kategorie na základě podobnosti. U každé otázky jsem vytvořila graf pro větší přehlednost. Otázky obsahující menší množství odpovědí jsem doplnila o tabulky. V tabulce je vždy uvedena odpověď, její absolutní a relativní četnost. Grafy a tabulky odpovídají pořadí otázek v dotazníku a jsou doplněny o slovní hodnocení.

7 ANALÝZA A INTERPRETACE DAT

V následující kapitole se budu věnovat vyhodnocení výsledků výzkumu. U každé otázky je uvedena tabulka, graf nebo obojí. Každá otázka je potom doplněna o slovní hodnocení. Otázky jdou po sobě v tom pořadí, v jakém byly uváděny v dotazníku.

Otázka č. 1: *Jste?*

Tabulka č. 7 Pohlaví

Odpověď	Abs. četnost	%
muž	68	29,31
žena	164	70,69
Celkem	232	100

Z celkového počtu 232 respondentů (100 %) je převažující většina ženského pohlaví (71 %), muži tvořili pouze 29 %.

Komentář: Jak je z výsledků patrné, tuto formu pomoci podporují nejen ženy, ale také muži. Převahu ženského pohlaví bych přisuzovala větší míře empatie a soucitu s dětmi.

Otázka č. 2: Kolik je Vám let?

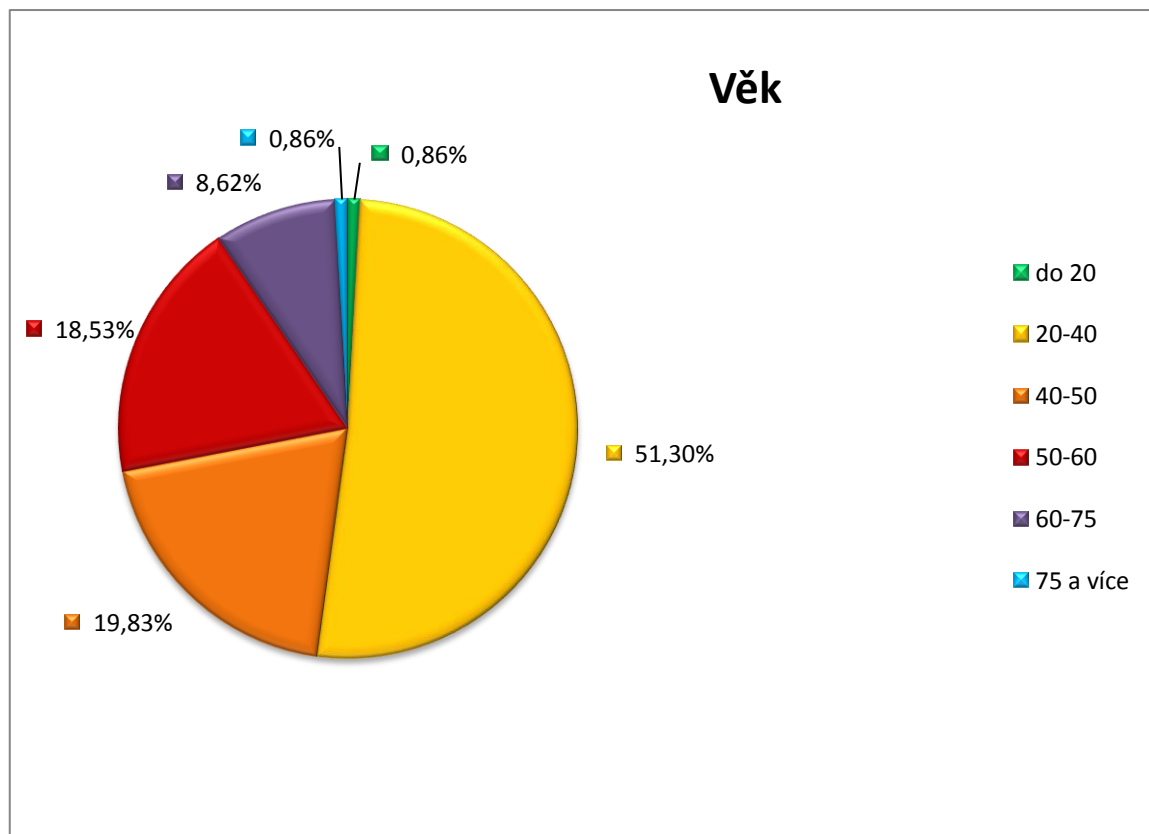
Pro tuto otázku jsem se rozhodla vytvořit podrobnou tabulku, která obsahuje všechny zaznamenané hodnoty a je doplněný o obecný graf. V grafu jsem věk členila do větších kategorií, kdy jsem se inspirovala periodizací věku od Vágnerové (2000).

Tabulka č. 8 Věk respondentů

Věk	Abs. četnost	%	Věk	Abs. četnost	%	Věk	Abs. četnost	%
18	2	0,86	37	4	1,72	55	4	1,72
20	1	0,43	38	6	2,59	56	4	1,72
21	1	0,43	39	7	3,02	57	6	2,59
22	4	1,72	40	5	2,16	59	5	2,16
23	1	0,43	41	3	1,29	60	5	2,16
24	4	1,72	42	6	2,59	61	1	0,43
25	4	1,72	43	8	3,45	62	5	2,16
26	5	2,16	44	6	2,59	63	3	1,29
27	8	3,45	45	1	0,43	64	3	1,29
28	6	2,59	46	4	1,72	65	1	0,43
29	4	1,72	47	5	2,16	66	2	0,86
30	6	2,59	48	3	1,29	70	2	0,86
31	7	3,02	49	7	3,02	71	2	0,86
32	9	3,88	50	3	1,29	72	2	0,86
33	7	3,02	51	4	1,72	73	1	0,43
34	8	3,45	52	9	3,88	79	1	0,43
35	10	4,31	53	5	2,16	86	1	0,43
36	10	4,31	54	1	0,43			
Celkem	97	41,81	Celkem	87	37,50	Celkem	48	20,69

Zajímavým faktem se jeví, že byly zastoupeny všechny věkové kategorie od 20 až do 66 let, s výjimkou roku 58, minimálně jedním respondentem. Podařilo se mi tedy získat velmi podrobný vzorek.

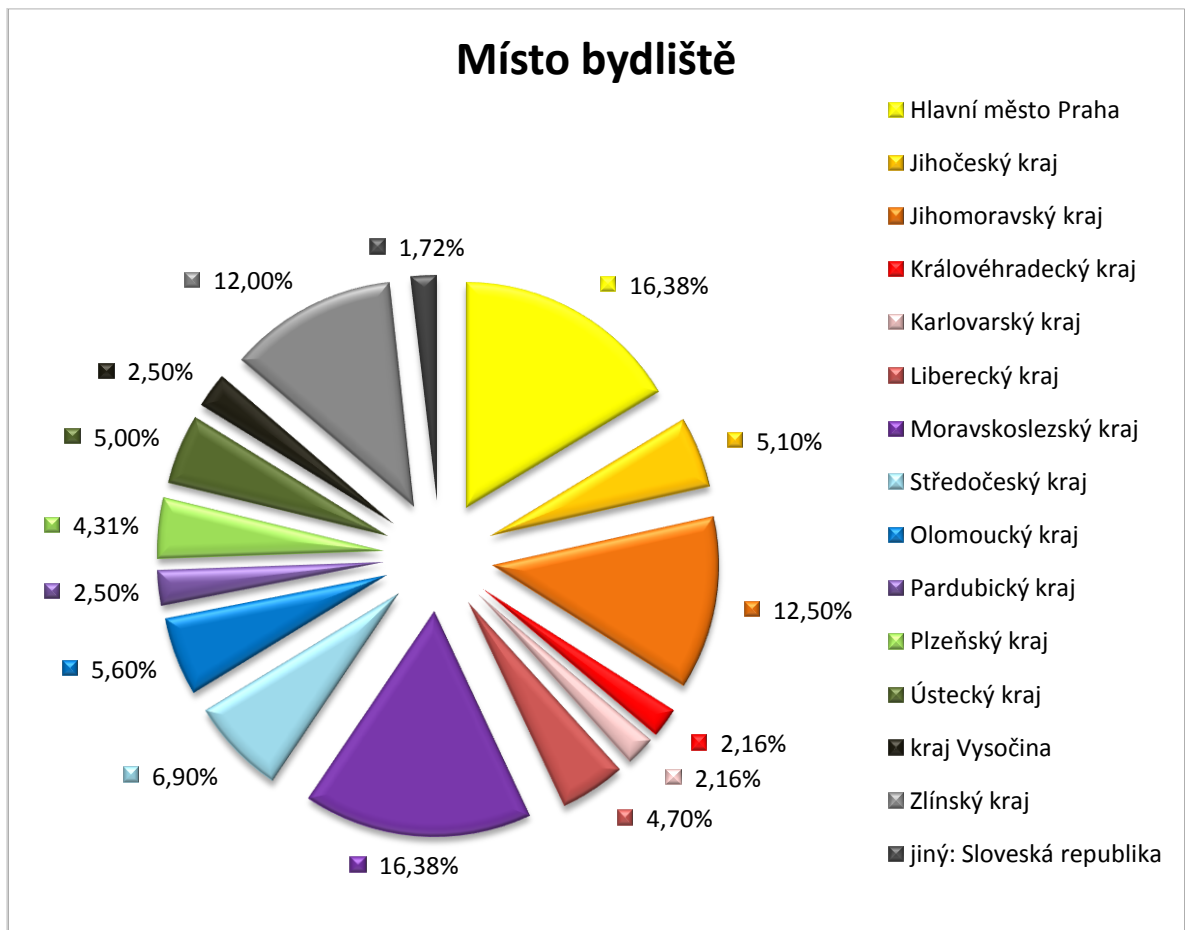
Graf č. 1 Věk respondentů

Jak vyplývá z tabulky a grafu, do programu Bangbaby jsou zapojeny lidé nejrůznějších věkových kategorií. Nejmladšímu respondentovi bylo 18 let, na druhou stranu nejstarší respondent má úctyhodných 86 let. Polovina dotazovaných (50 %) se nachází ve věkové skupině 20-40 let. Největší četnost můžeme zpozorovat u věku 35 a 36 (oba 4,5 %).

Otázka č. 3: *Ve kterém kraji žijete?*

Graf č. 2 Místo bydliště

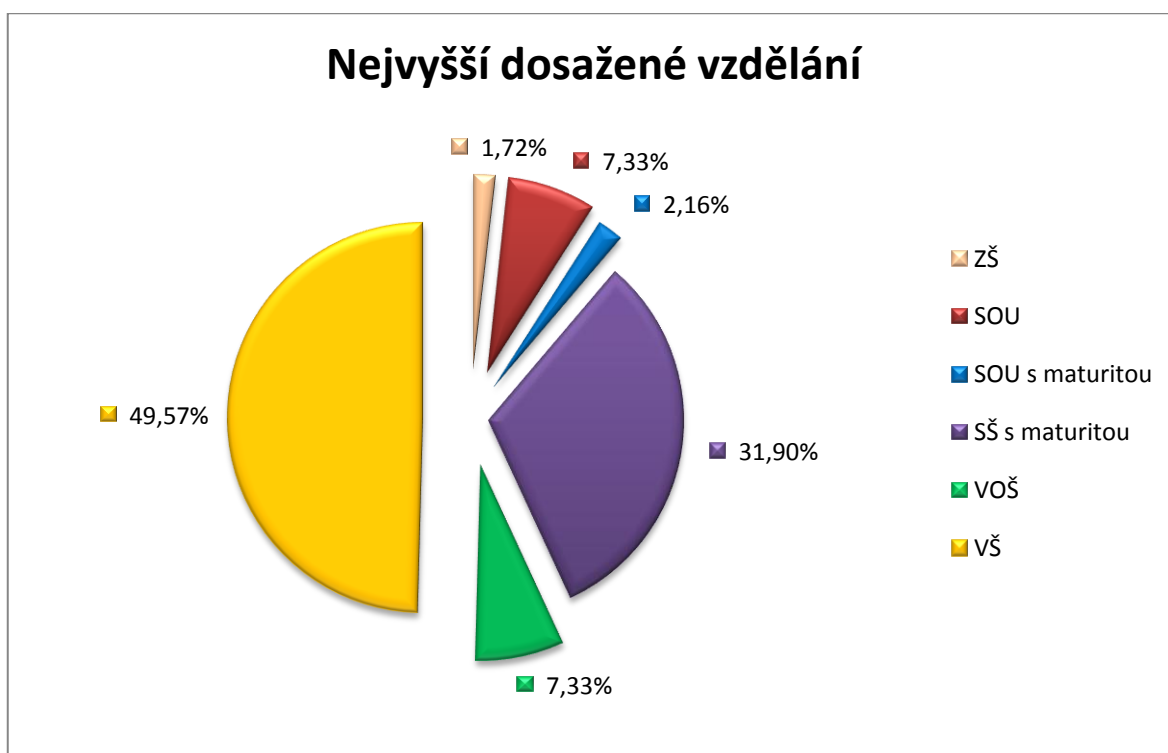
Z výzkumu vyplývá, že z celkového počtu respondentů (100 %) jich nejvíce žije v hlavním městě Praha (16 %) a v Moravskoslezském kraji (16 %). Nejméně je zastoupen kraj Pardubický a Plzeňský (oba 2 %). Ze Zlínského kraje pochází naopak 12 % respondentů a je zde zastoupena i Slovenská republika a to 2 %. Jak je z grafu patrné, respondenti jsou z nejrůznějších koutů České republiky. Úspěchem je, že jsou zastoupeny všechny kraje ať ve větší či menší míře.

Otázka č. 4: *Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*

Tabulka č. 9 Vzdělání

Odpo věď	Abs. četnost	%
ZŠ	4	1,72
SOU	17	7,33
SOU s maturitou	5	2,16
SŠ s maturitou	74	31,90
VOŠ	17	7,33
VŠ	115	49,57
Celkem	232	100

Graf č. 3 Nejvyšší dosažené vzdělání

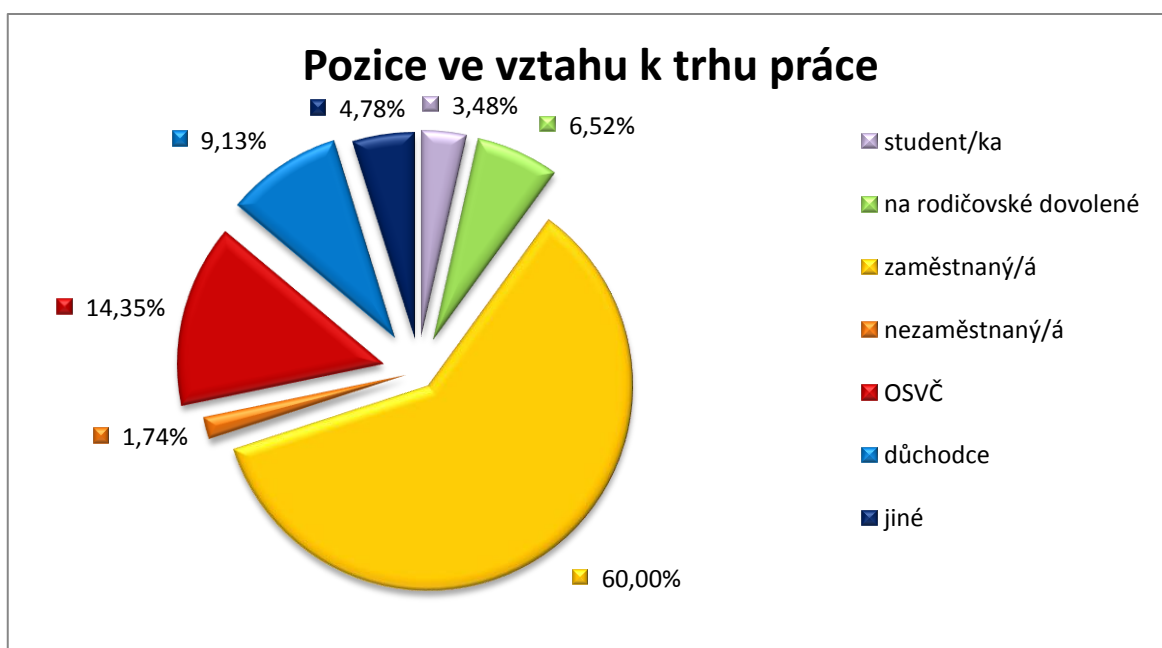
Z následujícího grafu je patrné, že převažující většina respondentů má vysokoškolské vzdělání (50 %). Zbylých 50 % má buď titul Dis., střední školu s maturitou, střední odborné učiliště s maturitou či s vyučením nebo základní vzdělání (2 %). Můžeme si všimnout, že nejenom vysokoškoláci, vyučení, ale také lidé se základním vzděláním si uvědomují, jak je v dnešní době důležité mít vzdělání.

Otázka č. 5: Jste:...

Tabulka č. 10 Pozice ve vztahu k trhu práce

Odpověď	Abs. četnost	%
student/ka	8	3,48
na rodičovské dovolené	15	6,52
zaměstnaný/á	138	60,00
nezaměstnaný/á	4	1,74
OSVČ	33	14,35
důchodce	21	9,05
jiné	11	4,74
Celkem	232	100

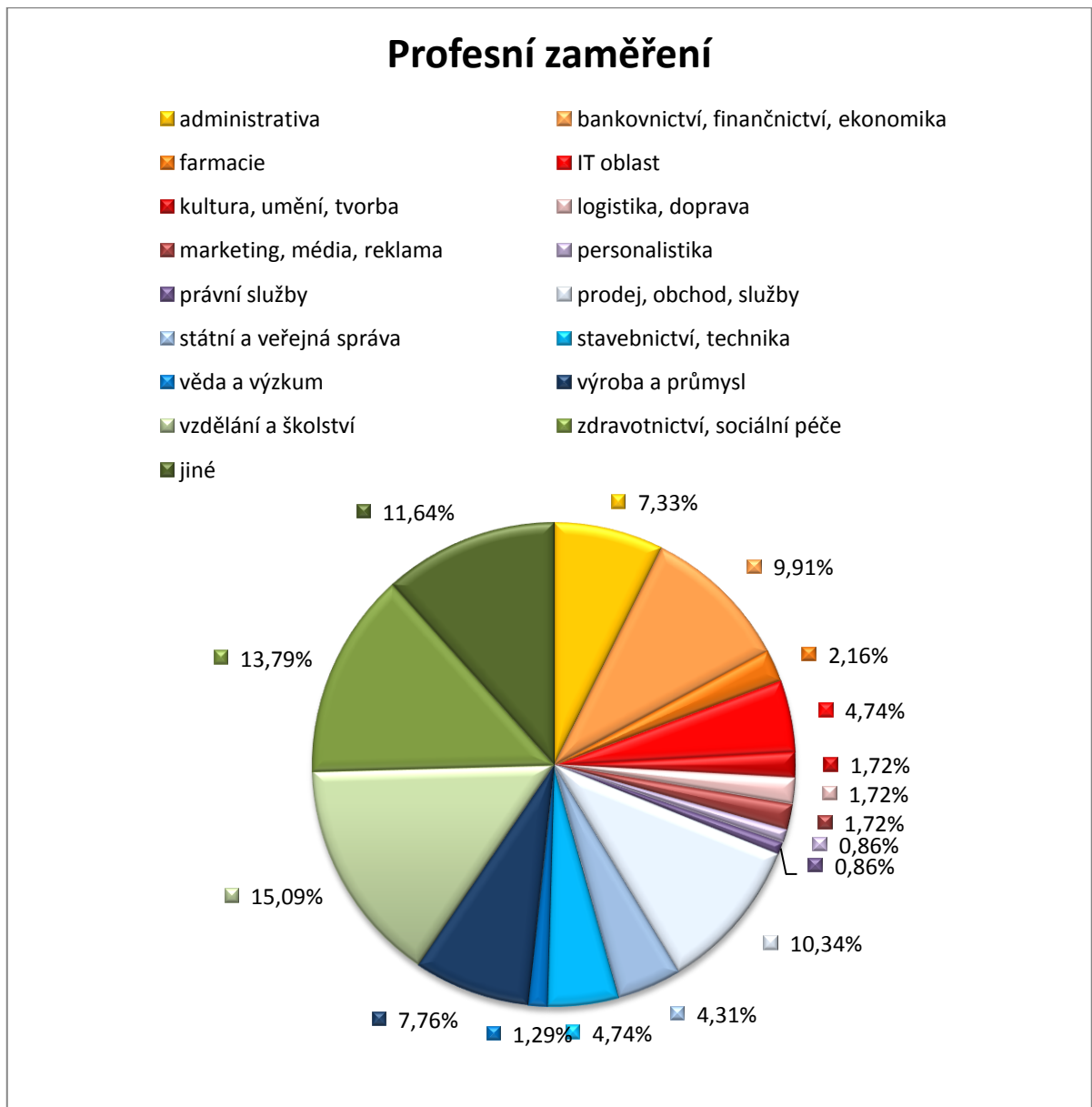
Graf č. 4 Pozice ve vztahu k trhu práce

Z celkového počtu respondentů (100 %) uvedlo 60 % z nich, že jsou zaměstnaní, 14 % tvoří OSVČ, 9 % je v důchodu, 7 % je momentálně na rodičovské dovolené, 2 % zvolili kolonku nezaměstnaný/á a 3 % tvoří studenti. Odpověď „jiné“ zvolilo 5 % dotázaných. Z těchto 5 % uvedli 3 statut pracujícího důchodce, 1 péči o osobu blízkou, 2 zaměstnaní a zároveň OSVČ a pět dotazovaných nevedlo žádnou odpověď. Zajímavým faktem se jeví, že ani studium nebo pobyt v důchodu není lidem překážkou v tom, aby pomáhali ostatním.

Otázka č. 6: V jakém oboru pracujete?

Graf č. 5 Profesní zaměření

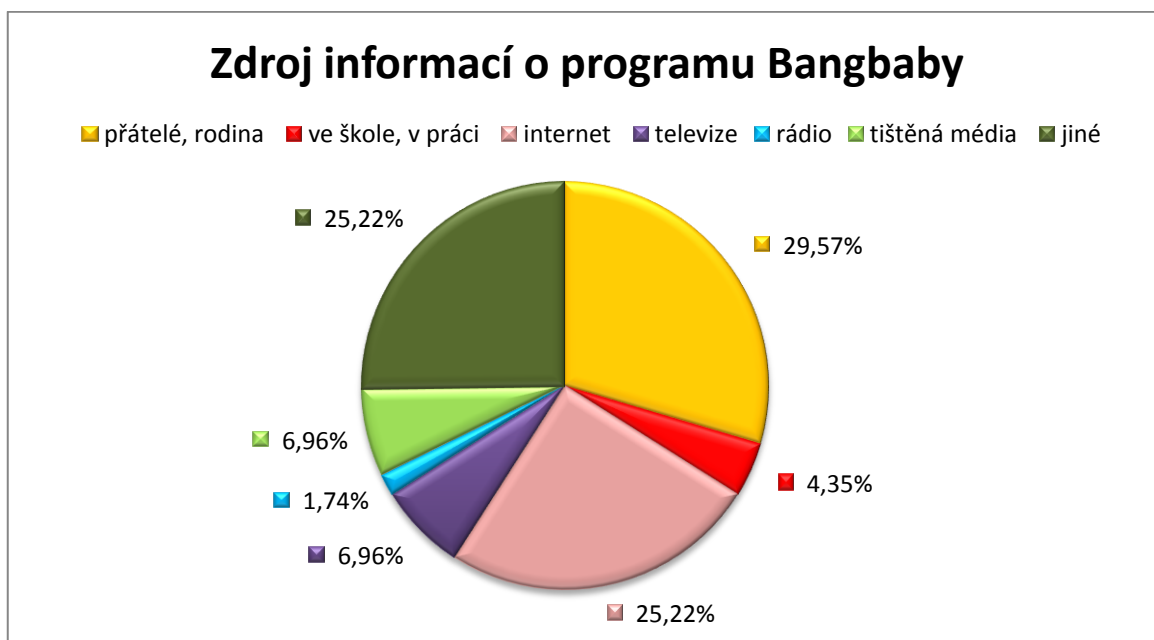
Jak nám vyplývá z grafu, nejvíce dotazovaných (cca 15 %) pracuje ve sféře vzdělání a školství. Naopak nejméně (cca 1 %) se věnuje činnosti spojené s právní službou a personalistikou. Za zmínku stojí také odpověď „jiné“ zastoupena zhruba 12 %. Jako „jiné“ uváděli respondenti nejčastěji účast v církvi, práci v domácnosti, dále statut studenta, důchodce či nepracujícího.

Otázka č. 7: Odkud jste se o programu Bangbaby dozvěděl/a?

Tabulka č. 11 Zdroj informací o programu Bangbaby

Odpověď	Abs. četnost	%
přátelé, rodina	68	29,57
ve škole, v práci	10	4,35
internet	58	25,22
televize	16	6,96
rádio	4	1,74
tištěná média	16	6,96
jiné	58	25,22
Celkem	232	100

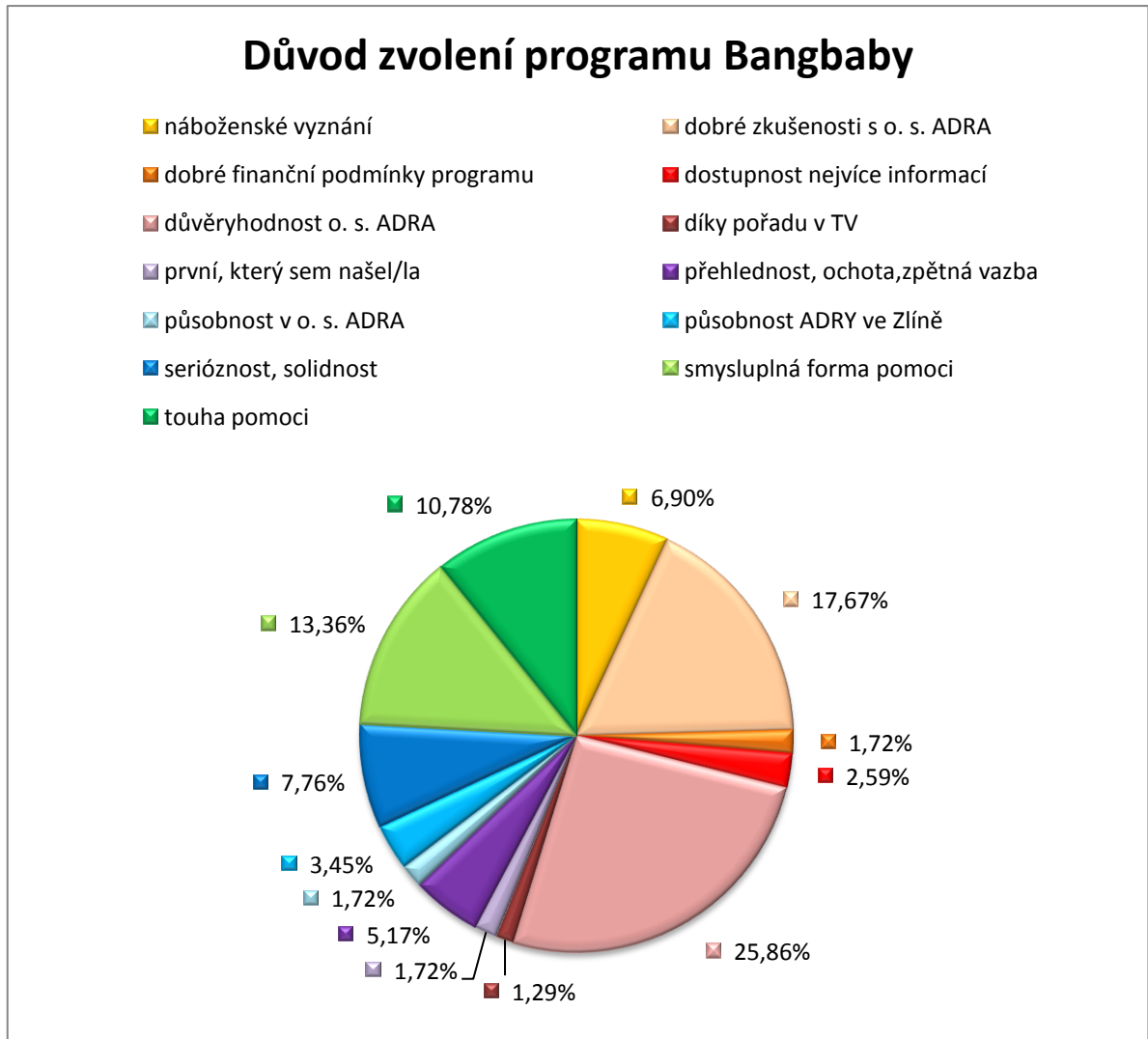
Graf č. 6 Zdroj informací o programu Bangbaby

Jak je z výše uvedeného grafu zřejmé, skoro 30 % respondentů se dozvědělo o programu Bangbaby prostřednictvím přátel nebo rodiny. Dalším významným zdrojem se stal také internet (cca 25 %). Odpověď „jiné“ zvolilo 58 respondentů (cca 25 %), kdy nejčastější odpovědí uváděnou jako zdroj informací byla církev, přednáška nebo o. s. ADRA. Všimněme si, že nejméně se jako zdroj informací osvědčilo rádio, škola nebo práce.

Otázka č. 8: Proč jste se rozhodl/a pro podporu dětí právě v programu Bang-Baby, který realizuje o. s. ADRA?

Graf č. 7 Důvod zvolení programu Bangbaby

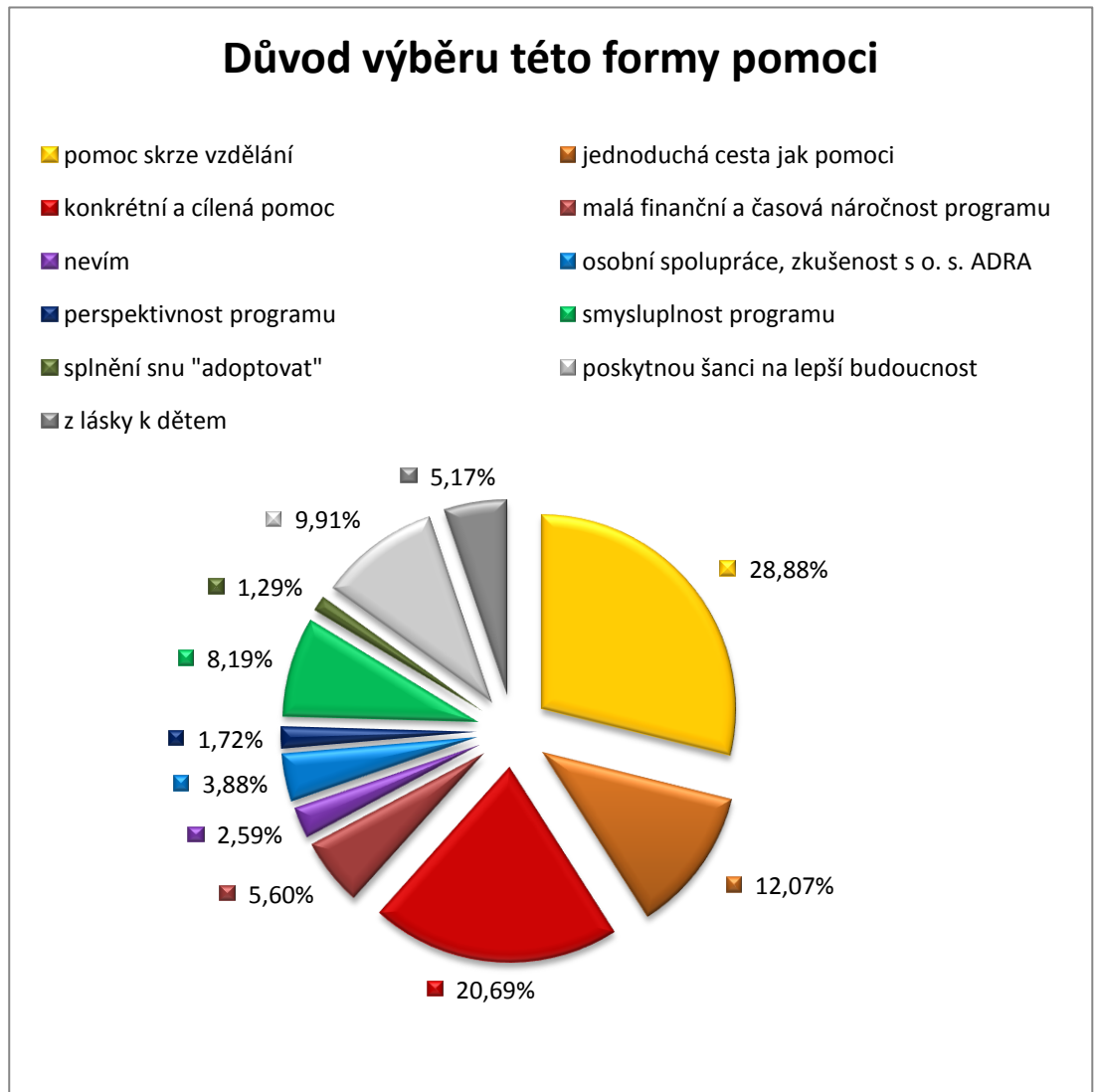

Z celkového počtu respondentů (100 %) bylo pro téměř 26 % z nich důvodem zvolení programu Bangbaby důvěryhodnost o. s. ADRA. Skoro 18 % dotázaných dále uvedlo, že ke zvolení tohoto programu je vedle předchozí dobré zkušenosti s touto organizací.

Komentář: Myslím si, že reputace organizace, která chce takovýto projekt realizovat, přispěje pozitivně i negativně k tomu, aby si ho budoucí sponzoři vybrali. Jak je patrné z odpovědí uvedených výše, o. s. ADRA je pro veřejnost důvěryhodnou organizací.

Otázka č. 9: *Co Vás na podpoře vzdělávání dětí v rozvojových zemích zaujalo, proč jste si vybral/a konkrétně tuto formu pomoci?*

Graf č. 8 Důvod výběru této formy pomoci

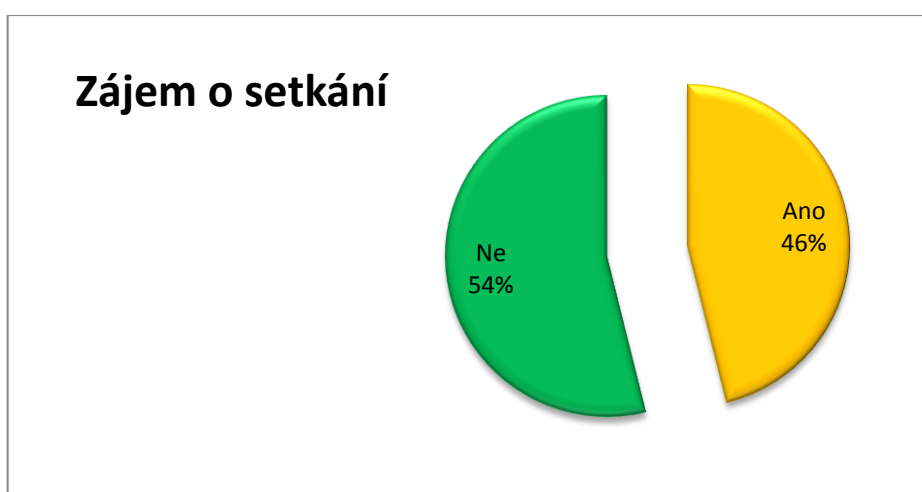
Z celkového počtu respondentů (100 %) uvedlo zhruba 29 % z nich, že je na tomto programu nejvíce zaujala možnost pomoci skrze vzdělání. Dalších 21 % dotázaných si tento program vybralo z důvodu konkrétní a cílené pomoci. Pouze 2 % respondentů uvedla odpověď „nevím“ a 1 % dotázaných si chtělo splnit sen adoptovat dítě. Jak je z grafu patrné, sponzory oslovila i samotná koncepce programu Bangbaby a fakt, že je realizován právě o. s. ADRA.

Otázka č. 10: *Měl/a byste zájem o setkání dárců programu Bangbaby?*

Tabulka č. 12 Zájem o setkání sponzorů

Odpověď	Abs. četnost	%
ano	107	46
ne	125	54
Celkem	232	100

Graf č. 9 Zájem o setkání

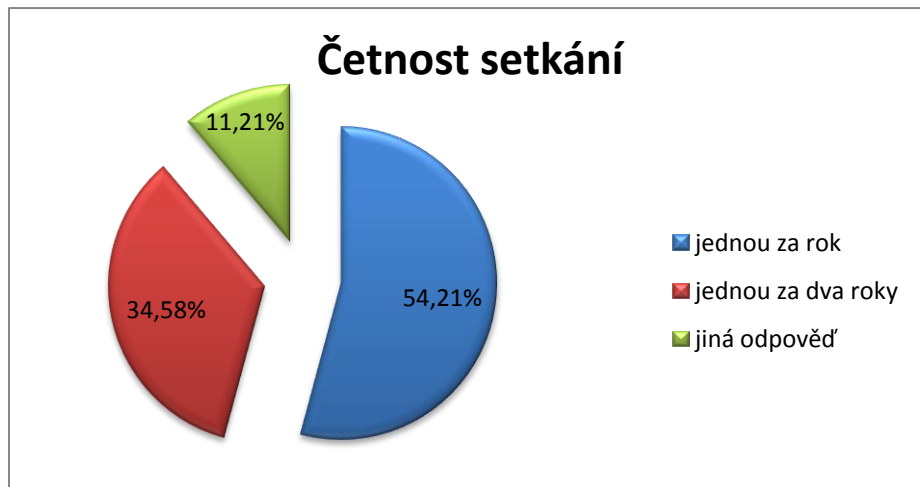
Z celkového počtu respondentů (100%) by mělo zájem o setkání 46 % dotázaných. Více jak polovina by toto setkání nechtěla realizovat z nejrůznějších důvodů (viz. otázka č. 12).

Otázka č. 11: *Pokud ano, jak často?*

Tabulka č. 13 Četnost setkání

Odpověď	Abs. četnost	%
jednou za rok	58	54,21
jednou za dva roky	37	34,58
jiná odpověď	12	11,21
Celkem	108	100

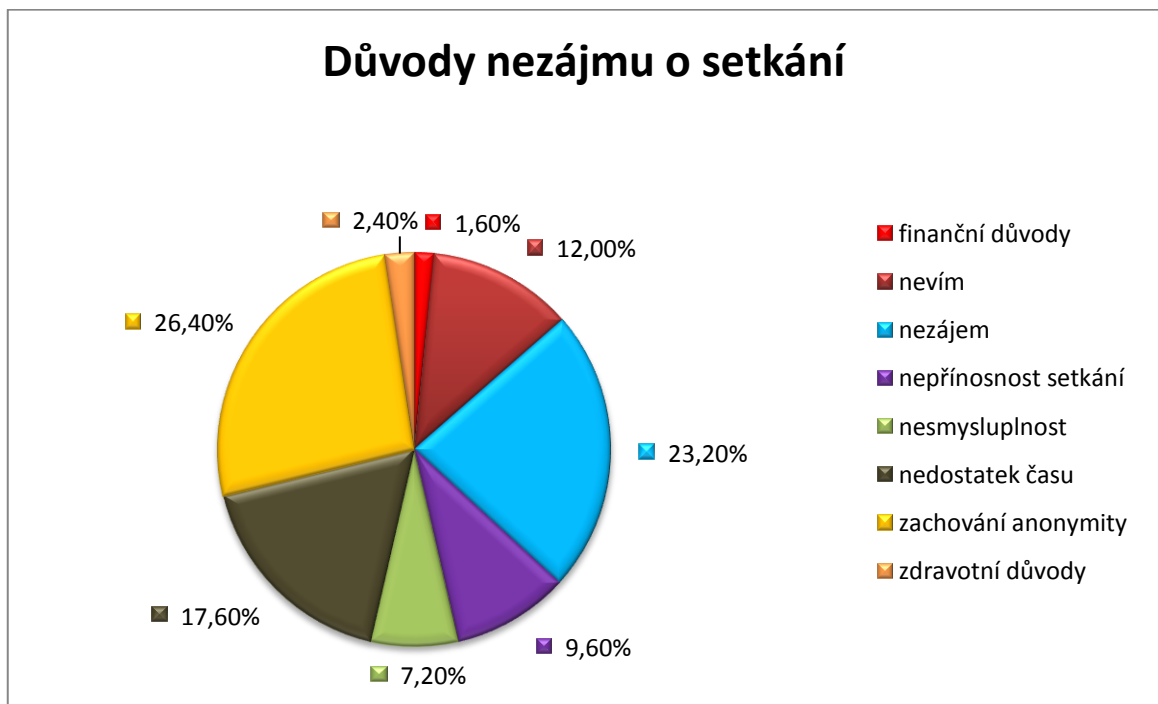
Graf č. 10 Četnost setkání

Z výzkumu vyplynulo, že více jak polovina respondentů, odpovídající na otázku č. 10 odpovědí „ano“, by se ráda spolu setkala jednou za rok. Skoro 35 % z nich by volilo spíše setkání jednou za dva roky, 11 % by se raději setkala v jiném časovém období.

Otázka č. 12: Pokud ne, proč?

Graf č. 11 Důvody nezájmu o setkání

Z celkového počtu respondentů (100 %), kteří u otázky číslo 10 volili odpověď „ne“, se 26 % z nich shodlo, že by se nechtěli setkat z důvodu zachování anonymity. Téměř 23 % dotazovaných dále uvedlo, že o setkání nemají zájem. Mezi dalšími nejčastějšími důvody jsou nedostatek času (18 %), nevedeno (12 %) a nepříinosnost setkání (10 %).

Otázka č. 13: *Doporučil/a byste program BangBaby svým přátelům a známým?*

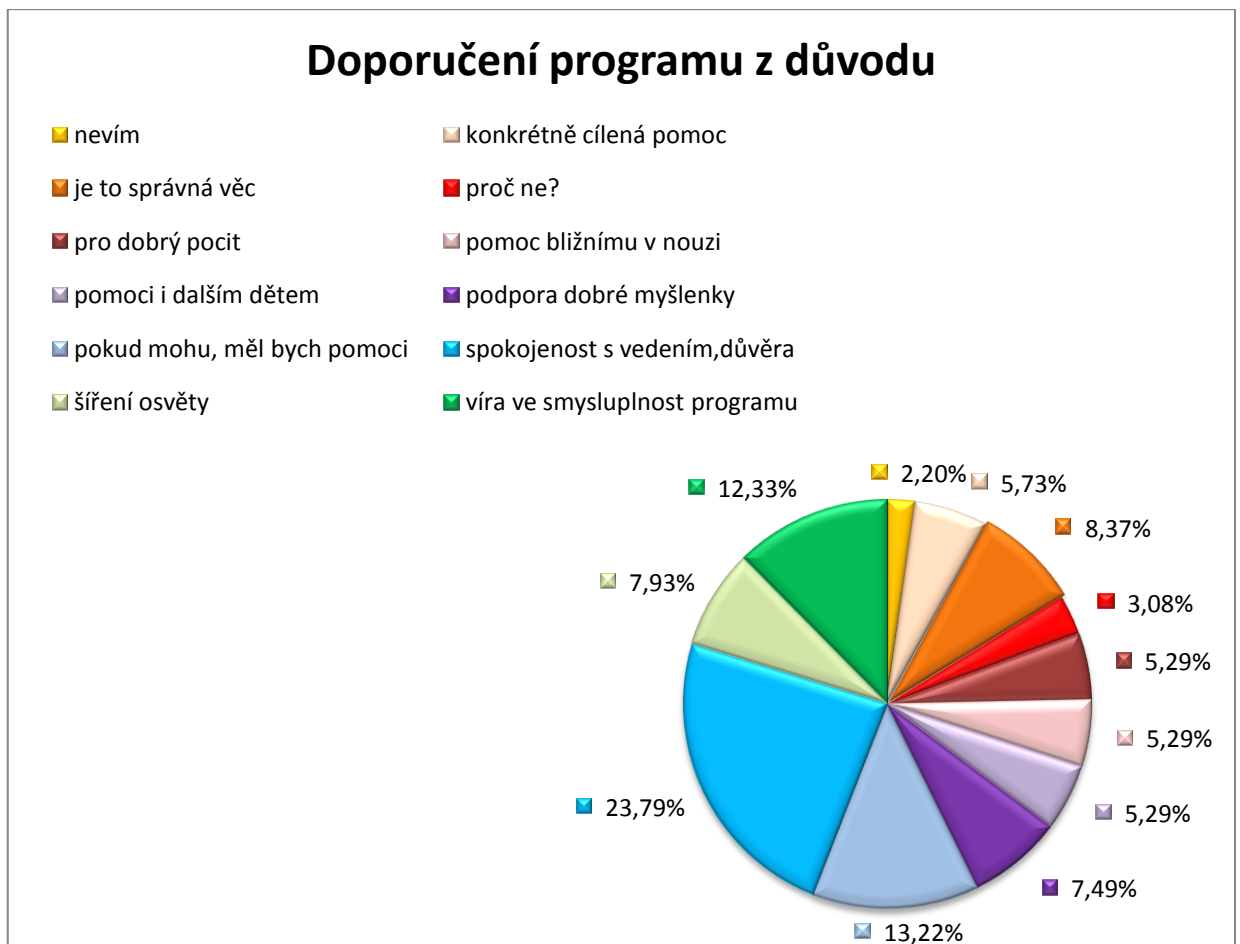
Tabulka č. 14 Doporučení programu z důvodu

Odpověď	Abs. četnost	%
ano	227	98
ne	5	2
Celkem	232	100

Z mého výzkumu vyplynulo, že 98 % dotazovaných by tento program doporučila svým známým nebo přátelům. Pouze 2 % z nich byla z nějakého důvodu nespokojena a program by neodporučila (viz. otázka č. 15).

Otázka č. 14: *Pokud ano, proč?*

Graf č. 12 Doporučení programu z důvodu

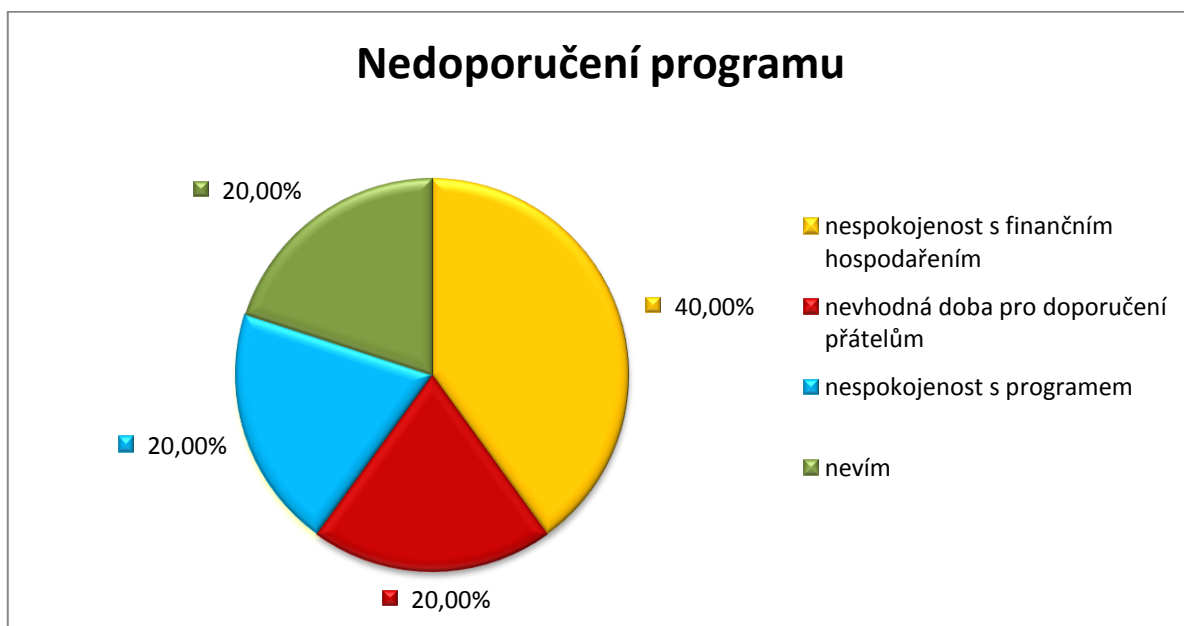
Jak vyplývá z grafu, největší počet respondentů by program Bangbaby doporučil z důvodu spokojeností s vedením a důvěrou, kterou v tento program mají (24 %). Dalším, často uváděným důvodem, byla víra ve smysluplnost programu (12 %) a názor, že pokud mohu, měl bych pomoci (13 %).

Otázka č. 15: *Pokud ne, proč?*

Tabulka č. 15 Nedoporučení programu z důvodu

Odpověď	abs. četnost	%
nespokojenost s finančním hospodařením	2	40
nevhodná doba pro doporučení přátelům	1	20
nespokojenost s programem	1	20
nevím	1	20
Celkem	5	100

Graf č. 13 Nedoporučení programu

Jak je patrné z grafu a tabulky, největší nespokojenost spočívá zejména ve finančním hospodaření (40 %). Jako další důvody bylo uvedeno nespokojenost s programem (20 %), nevhodná doba a „nevím“ (oba 20 %). Z celkového počtu respondentů tvoří tato nespokojenost pouze 2 %.

7.1 Shrnutí výsledků výzkumů

V této kapitole vyhodnotím odpovědi na výzkumné otázky, které jsem si zvolila v kapitole 6.2. Otázky jsou vyhodnoceny na základě mého výzkumu, který byl realizován pomocí dotazníkového šetření na webové stránce www.vyplnto.cz v prosinci 2010.

1. *Jaké postavení ve vztahu k trhu práce mají sponzoři programu Bangbaby?*

Do programu Bangbaby se zapojili nejen lidé zaměstnaní (60 %), ale také studenti, důchodci, nezaměstnaní a osoby na mateřské dovolené. Je tedy patrné, že pomoci může opravdu každý, kdo má chuť a zájem. Jak dále vyplynulo z mého výzkumu, nejvíce respondentů pracuje v oblasti vzdělání a školství (15 %). Druhým nejčastějším oborem je zdravotnictví. Nabízí se tedy otázka, zda byli někteří sponzoři při výběru programu Bangbaby ovlivněni druhem svého zaměstnání, jelikož celý program je zaměřen zejména na vzdělání a pomoc zahrnující i zdravotní péči. K této výzkumné otázce se vztahují položky 5 a 6 v dotazníku.

2. *Co bylo pro sponzory impulsem k zapojení se do projektu zaměřeného na vzdělání?*

Z mého výzkumu vyplynulo, že nejvíce dotázaných (29 %) zvolilo právě tuto formu pomoci, tj. konkrétní podpora dítěte, protože je zaujala možnost pomáhat skrze vzdělání. Z celkového počtu respondentů (100 %) uvedlo 26 % z nich, že jako jeden z hlavních důvodů, proč si vybrali právě program Bangbaby, byla důvěryhodnost organizace, která ho realizuje. Je nutno zmínit, že velký vliv na rozhodnutí sponzorů měly i dobré zkušenosti s o. s. ADRA a smysluplnost programu Bangbaby. K této výzkumné otázce se vztahují položky 8 a 9 v dotazníku.

3. *Jaký je názor sponzorů programu Bangbaby na otázku jejich společného setkání?*

Z celkového počtu respondentů (100 %) uvedla více jak polovina z nich (54 %), že by o společné setkání dárců neměla zájem. Pouze 48 % dotázaných by rádo společné setkání realizovalo a to buď jednou za rok (54 %), jednou za dva roky (35 %) či v jiném časovém intervalu (11 %). Jako jeden z hlavních důvodů nezájmu o setkání bylo zachování anonymity sponzorů (26 %), jelikož velká většina z nich to považuje za soukromou věc, o které se nechtějí bavit na veřejnosti. Někteří z dotázaných také uvedli, že o setkání prostě nemají zájem, připadá jim nepřínosné a sami nevědí, co by si s ostatními řekli. K této výzkumné otázce se vztahují položky 10, 11 a 12 v dotazníku.

4. *Doporučili by sponzoři Bangbaby svým známým zapojit se do programu?*

Z mého výzkumu vyplynulo, že téměř všichni respondenti (98 %) by program Bangbaby doporučili svým známým nebo příbuzným. Jak je patrné z otázky č. 7, 30 % sponzorů se o této formě pomoci dozvědělo právě od rodinných příslušníků nebo známých. Vždy se bohužel najdou tací, kteří jsou nespokojeni, v tomto případě je to ale pouze zanedbatelné množství (2 %), a ani o těch se s určitostí nedá tvrdit, že by nespokojení opravdu byli. Jejich záporná odpověď souvisí s nespokojeností s finančním hospodařením nebo programem samotným, který nemusel splnit jejich očekávání. Na druhou stranu se 24 % respondentů shodlo na tom, že jsou s programem a jeho vedením velice spokojeni. Dalších 13 % dotázaných zastává názor, že pokud mohu, měl bych pomoci a 12 % sponzorů věří v to, že tento program má do budoucna smysl. K této výzkumné otázce se vztahují položky 7, 13, 14 a 15 v dotazníku.

7.2 Využití pro praxi

Domnívám se, že nejvíce hodnotný bude výzkum pro o. s. ADRA, jelikož se jednalo o sponzory jejich programu na podporu vzdělání Bangbaby. Do budoucna jim může pomoci zlepšit a rozšířit informovanost tam, kde ještě nebyli lidé tak osloveni. Díky výzkumu se nejenom dozvěděli, na kterou věkovou skupinu se zaměřit, ale také jaké zdroje informací se nejvíce osvědčily. Dále může tato práce sloužit jako zdroj informací pro sponzory o nich samotných. Na druhou stranu se mohou ostatní neziskové organizace inspirovat tímto programem a to buď při zlepšení svého stávajícího projektu, nebo při založení nového. V neposlední řadě může být právě tato bakalářská práce inspirací a podnětem k zapojení se do projektu na podporu vzdělání.

ZÁVĚR

Hlavním cílem teoretické části bylo blíže popsat program Bangbaby realizovaný o. s. ADRA. Pevně věřím, že se mi tohoto záměru podařilo dosáhnout. Primární cíl praktické části, kterým bylo zmapovat, jací lidé se zapojili do programu sponzorství a jaké důvody je k tomu vedly, se mi podařilo zrealizovat pomocí dotazníkového šetření, ale také ochotě koordinátorů o. s. ADRA a jejich sponzorů. Zjištěné hodnoty vypovídají o tom, že nejvíce se zapojují lidé ze střední věkové skupiny, tj. mezi 20 a 40 rokem, kteří pracují v oblasti školství či zdravotnictví a mají vysokoškolské vzdělání. Jako jeden z nejčastějších důvodů, který vedl většinu sponzorů k tomu, aby se zapojili, byla důvěryhodnost organizace, která jej realizuje a také smysluplnost programu samotného. Převažující většina z dotázaných je s vedením, zpětnou vazbou a také realizací programu Bangaby zcela spokojena. Jen velmi malé procento z nich uvádí nespokojenost, která dle mého názoru může pramenit i z přílišného očekávání od sponzorství.

Změnit chování dospělých je obtížné a mnohdy i nemožné, proto se musí začít už u dětí, které to potom budou moci předávat dalším generacím. Změna bude sice pomalá ale účinná. Myslím si, že projekty na podporu vzdělávání dětí, konkrétně program Bangbaby, mají možnost změnit dětem budoucnost a možná i šanci zlepšit situaci v zemích třetího světa. Výzkumy také dokázaly, že dívky, které navštěvovaly školu alespoň po dobu povinné školní docházky, se staly více emancipované, chtěly se dále učit a měly plány do budoucna. Tyto dívky si uvědomily, že život není pouze o tom, aby se vdaly v útlém věku a celý život strávily výchovou svých potomků, ale že jim právě vzdělání nabízí širokou škálu uplatnění, otevírá nové nepoznané možnosti a zrovnoprávňuje jejich postavení ve společnosti.

Pevně věřím, že tato bakalářská práce bude mít přínos nejen pro koordinátory programu Bangbaby, ale bude také inspirací pro ostatní organizace a zvýší povědomí o projektech na podporu vzdělání.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Tištěné publikace:

- [1] ADRA. *Bangbaby*. Praha: ADRA, 2009. 4 s.
- [2] ADRA. *Výroční zpráva 2009 = Annual report 2009*. Praha: ADRA, 2009. 72 s.
- [3] BWINDI ORPHANS. *Zpravodaj 02/2009*. Brno: Bwindi Orphans, 2009, 9 s.
- [4] BWINDI ORPHANS. *Výroční zpráva 2008*. Brno: Bwindi Orphans, 2008. 9 s.
- [5] BÁRTA, J. *Bangbaby 2009*. Praha: ADRA, 2009. 119 s.
- [6] BAUER, M. *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008. 58 s. ISBN 978-80-7387-102-4.
- [7] GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.
- [8] GOMBA, P. *Slyšíte nás?* Praha: Newfinances, 2003. 111 s. ISBN 80-903354-0-3.
- [9] CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [10] KOTLER, P.; TRÍAS DE BES MINGOT, F. *Inovativní marketing: jak kreativním myšlením vítězit u zákazníků*. Praha: Grada, 2005. 199 s. ISBN 80-247-0921-X.
- [11] VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.
- [12] VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál, 2000. 528 s. ISBN 8071783080.
- [13] *Zákon o rodině, Zákon o sociálně právní ochraně dětí, Zákon o soudnictví ve věcech mládeže, Zákon o registrovaném partnerství*. Praha: C. H. Beck, 2009. 219 s. ISBN 978-80-7400-106-2.

Internetové zdroje:

- [14] ADCH. *Praha.charita.cz* [online]. ©2003 [cit. 2010-11-30]. Adopce na dálku. Dostupné z: <http://praha.charita.cz/rs/adopce-na-dalku/>.
- [15] ADRA. *Adra.cz* [online]. ©2007 [cit. 2010-11-30]. Bangbaby. Dostupné z: <http://www.adra.cz/bangbaby/popis-programu-bangbaby>.

- [16] AGRIS. *Odborná konference* [online]. ©2000 [cit. 2010-11-30]. Agris.cz
Dostupné z:
<http://www.agris.cz/vyzkum/detail.php?id=117648&iSub=566&PHPSESSID=3e>.
- [17] Bwindi Orphans. *Bwindiorphans.org* [online]. ©2006 [cit. 2011-03-08]. Jak adoptovat. Dostupné z: <http://www.bwindiorphans.org/?page=jakadoptovat>.
- [18] HOKROVÁ, M. *Vseoadopci.ic.cz* [online]. 2005 [cit. 2011-03-07]. Organizace, které realizují sponzorování dětí z rozvojových zemí. Dostupné z: <http://www.vseoadopci.ic.cz/adopce2.htm>.
- [19] Humanistické centrum Narovinu. *Centrumnarovinu.cz* [online]. ©2007 [cit. 2011-03-08]. Adopce afrických dětí. Dostupné z:
<http://www.centrumnarovinu.cz/adopce.php?id=4&sub=12&typ=n>.
- [20] Humanistické centrum Narovinu. *Centrumnarovinu.cz* [online]. ©2007 [cit. 2011-03-08]. O nás Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/adopce.php?id=2&sub=4&typ=n>.
- [21] Save the children. *Savethechildren.org* [online]. ©2011 [cit. 2010-11-3] Who we are. Dostupné z:
http://www.savethechildren.org/site/c.8rKLIXMGIpI4E/b.6146355/k.24E9/Who_We_Are.htm.
- [22] Save the children. *Savethechildren.org* [online]. ©2011 [cit. 2010-11-3] Sponsor a child. Dostupné z:
http://www.savethechildren.org/site/c.8rKLIXMGIpI4E/b.6146367/k.8EA1/Sponsor_A_Child.htm.
- [23] SOS Children's Villages. *Sos-childrensvillages.org* [online]. ©2010 [cit. 2011-04-07]. About us. Dostupné z: <http://www.sos-childrensvillages.org/About-us/Pages/default.aspx>.
- [24] SOS Children's Villages. *Sos-childrensvillages.org* [online]. ©2010 [cit. 2011-04-01]. What we do. Dostupné z: <http://www.sos-childrensvillages.org/What-we-do/Pages/default.aspx>.
- [25] SVOBODA, M. *Citaty.net* [online]. ©2007-2010 [cit. 2011-03-24]. Thomas Jefferson. Dostupné z: <http://citaty.net/vyhledavani/?page=4&h=historie>.
- [26] SVOBODA, M. *Citaty.net* [online]. ©2007-2010 [cit. 2011-03-23]. Staré čínské přísloví. Dostupné z: <http://citaty.net/prislovi/cinska-prislovi/>.

- [27] World Vision . *Worldvision.org* [online]. ©2011 [cit. 2011-04-07]. About us. Dostupné z: http://www.worldvision.org/content.nsf/about/who-we-are?open&lpos=top_drp_AboutUs_WhoWeAre.
- [28] World Vision . *Worldvision.org* [online]. ©2011 [cit. 2011-04-01]. Sponsor a child . Dostupné z: http://www.worldvision.org/content.nsf/sponsor/learn-about-sponsorship?open&lpos=top_drp_Sponsor_LearnAbout.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Abs	absolutní četnost
ADCH	Arcidiecézní charita Praha
ČR	Česká republika
DCH	Diecézní charita
o. s.	občanské sdružení

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Věk respondentů	37
Graf č. 2 Místo bydliště	38
Graf č. 3 Nejvyšší dosažené vzdělání.....	39
Graf č. 4 Pozice ve vztahu k trhu práce.....	40
Graf č. 5 Profesní zaměření	41
Graf č. 6 Zdroj informací o programu Bangbaby	42
Graf č. 7 Důvod zvolení programu Bangbaby	43
Graf č. 8 Důvod výběru této formy pomoci	44
Graf č. 9 Zájem o setkání.....	45
Graf č. 10 Četnost setkání.....	46
Graf č. 11 Důvody nezájmu o setkání	46
Graf č. 12 Doporučení programu z důvodu	47
Graf č. 13 Nedoporučení programu	48

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Doba vzniku projektu Adopce na dálku u jednotlivých organizací.....	16
Tabulka č. 2 Vesnické školy.....	21
Tabulka č. 3 Internátní školy	21
Tabulka č. 4 Země zahrnuté do projektu Adopce na dálku ADCH Praha.	27
Tabulka č. 5 Diecéze, Arcidiecéze a jejich projekt Adopce na dálku	27
Tabulka č. 6 Charakteristika vzorku.....	33
Tabulka č. 7 Pohlaví.....	35
Tabulka č. 8 Věk respondentů	36
Tabulka č. 9 Vzdělání.....	39
Tabulka č. 10 Pozice ve vztahu k trhu práce	40
Tabulka č. 11 Zdroj informací o programu Bangbaby	42
Tabulka č. 12 Zájem o setkání sponzorů	45
Tabulka č. 13 Četnost setkání.....	45
Tabulka č. 14 Doporučení programu z důvodu	47
Tabulka č. 15 Nedoporučení programu z důvodu	48

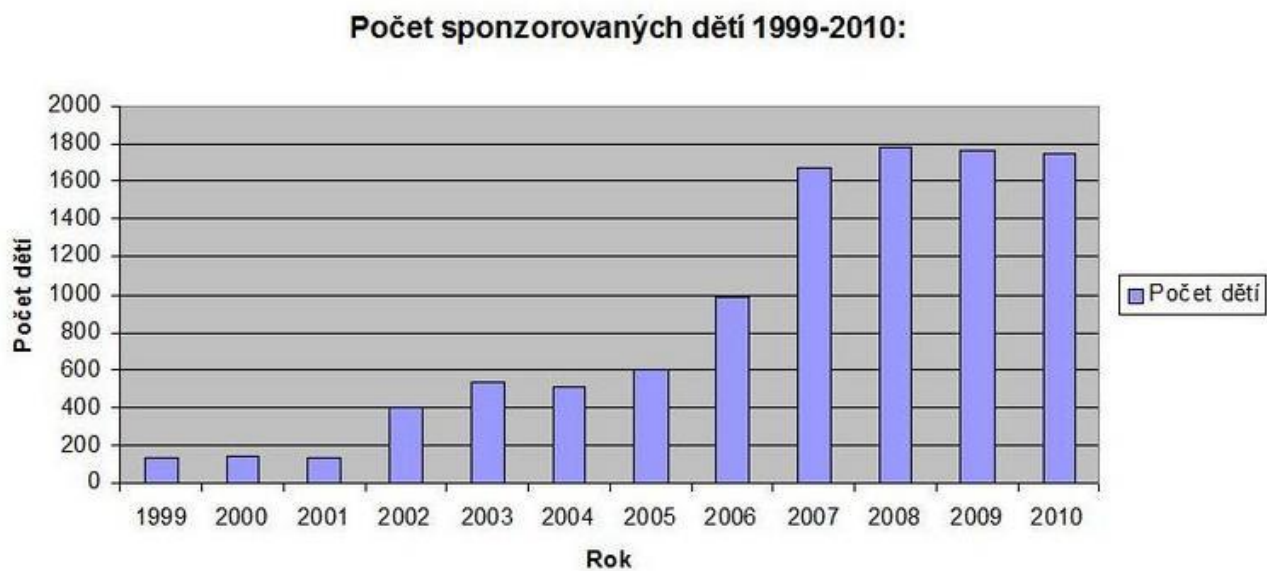
SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA PI: GRAF POČTU SPONZOROVANÝCH DĚTÍ

PŘÍLOHA PII: DAROVACÍ SMLOUVA

PŘÍLOHA PIII: DOTAZNÍK

PŘÍLOHA P I: GRAF POČTU SPONZOROVANÝCH DĚTÍ

(ADRA, 2007 [online])

PŘÍLOHA P II: DAROVACÍ SMLOUVA

Darovací smlouva

uzavřená podle ustanovení §628 a následujících občanského zákoníku mezi smluvními stranami

1. Občanské sdružení **ADRA**, IČ 61388122, Klikatá 1238/90c, 158 00 Praha 5-Jinonice, tel./fax 257 090 641/642, bankovní spojení - Komerční banka, Praha 5, č.ú. 19-1453090277/0100, zastoupené Šárkou Procházkovou, BBus (Hons) na základě plné moci ze dne 1. ledna 2011

jako obdarovaný

a

2. paní **JMÉNO**, ULICE, PSČ MĚSTO, specifický symbol , bankovní spojení:

jako dárce.

I. Účel smlouvy

Účelem této smlouvy je získání finančních prostředků na financování projektu „Adresné sponzorství vzdělávání“ v rámci programu BangBaby, který zajišťuje podporu vzdělání chudých bangladéšských dětí a jehož je obdarovaný provozovatelem. Vedoucím programu BangBaby byl na straně obdarovaného jmenován pan Ing. Radomír Špínka, e-mail radek.spinka@adra.cz.

II. Předmět smlouvy, práva a povinnosti účastníků

1. Tímto se dárce zavazuje, že od **DATUM** bude po dobu platnosti této smlouvy poskytovat obdarovanému pravidelný finanční dar ve výši **5 400,00 Kč** ročně. Obdarovaný tento závazek a dar přijímá a zavazuje se dar poskytnutý dárce použít v rámci projektu „Adresné sponzorství vzdělávání“ dítěte **JMÉNO DÍTĚTE** (identifikační číslo **IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO**), zařazeného do kategorie „Denní škola“ způsobem níže uvedeným.
2. Na základě dohody dárce a obdarovaného se dárce zavazuje částku **5 400,00 Kč** poskytnout na účet obdarovaného vedený u Komerční banky a.s., č.ú. **19-1453090277/0100**, variabilní symbol **791**, specifický symbol (dále jen účet), (uvádět při každé platbě), a to:
 - a) v pravidelných měsíčních splátkách ve výši **450,00 Kč**, splatných na účet vždy k 20. dni příslušného kalendářního měsíce. První splátka by měla být provedena do měsíce od podpisu smlouvy oběma stranami. Nebo
 - b) v pravidelných čtvrtletních splátkách ve výši **1 350,00 Kč**, splatných na účet vždy k 20.2., 20.5., 20.8. a 20.11. příslušného kalendářního roku. První splátka by měla být provedena do měsíce od podpisu smlouvy oběma stranami jako podíl částky na dané čtvrtletí v závislosti na datu platnosti smlouvy. Další splátky je třeba uhradit dle výše uvedených termínů na nejbližší čtvrtletí. Nebo
 - c) v pravidelných půlročních splátkách ve výši **2 700,00 Kč**, splatných na účet vždy k 20.2. a 20.8. příslušného kalendářního roku. První splátka by měla být provedena do měsíce od podpisu smlouvy oběma stranami jako podíl částky na dané pololetí v závislosti na datu platnosti smlouvy. Další splátky je třeba uhradit dle výše uvedených termínů na nejbližší pololetí. Nebo
 - d) tak, že částku **5 400,00 Kč** uhradí na účet jednorázově, a to nejpozději do 20.5. příslušného kalendářního roku. První splátka by měla být provedena do měsíce od podpisu smlouvy oběma stranami jako podíl částky na daný kalendářní rok v závislosti na datu platnosti smlouvy. Další splátky je třeba uhradit dle výše uvedeného termínu.
3. Dárce prohlašuje, že výše uvedený dar poskytuje obdarovanému dobrovolně a je si vědom, že darovaná částka bude použita ve prospěch bangladéšského dítěte **JMÉNO DÍTĚTE** s identifikačním číslem **IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO**, zařazeného do kategorie „Denní škola“. Dar sponzora pokryje výdaje za školné, školní pomůcky, školní uniformu a jedno teplé jídlo denně (oběd).

4. Část poskytnutého daru, max. však do výše 15 %, je pak obdarovaný oprávněn použít na úhradu svých režijních nákladů spojených s realizací projektu „Adresné sponzorství vzdělávání“ a rozdíl vzniklý kurzovým pohybem bude využit v rámci motivačních programů v Bangladéši.
5. Dárce má právo požadovat vrácení daru pouze v případě zjištění, že obdarovaný nepoužil dar v souladu s touto smlouvou nebo pokud sponzorované dítě předčasně ukončí školní docházku.

III. Závěrečná ujednání

1. Poskytnutí daru Občanské sdružení ADRA potvrdí jako dar na charitativní účely, který je možno odečíst od základu daně podle §15, odst. 1) nebo §20 odst. 8) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů.
2. Tato smlouva se vyhotovuje ve dvou stejnopisech, z nichž po jednom obdrží každá ze smluvních stran.
3. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou a to s účinností od **DATUM**, po dobu školní docházky dítěte **JMÉNO DÍTĚTE** (identifikační číslo **IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO**). Docházka do denní školy trvá 3 – 5 let. Nadané děti a ty, kterým to rodiče umožní, mohou pokračovat ve studiu na internátní škole až do 12. ročníku, který zakončují zkouškou srovnatelnou s maturitou. Někteří studenti pak ještě využívají možnosti navazujícího čtyřletého bakalářského studia. V případě, že dítě vstoupí na jiný typ školy s jinou výší školného, budou případné změny výše finančního daru řešeny smluvními stranami písemným dodatkem k této darovací smlouvě. Dojde-li ke skončení školní docházky dítěte, bude obdarovaný o této skutečnosti písemně informovat dárce. Smluvní strany se výslovně dohodly, že dárce je oprávněn bez udání důvodu jednostranně písemně ukončit platnost této smlouvy s tím, že písemné sdělení obsahující projev vůle dárce ukončit platnost této smlouvy musí být doručeno obdarovanému a ke skončení platnosti této smlouvy dojde okamžikem uplynutí dvou kalendářních měsíců následujících po měsíci, v němž obdarovaný obdrží zmíněné písemné sdělení dárce.
4. Smluvní strany prohlašují, že si tuto smlouvu před podpisem řádně prostudovaly, že byla uzavřena po vzájemném ujednání podle jejich pravé a svobodné vůle. Autentičnost této smlouvy potvrzují svým podpisem.

V Praze dne **DATUM**

V dne

.....
za obdarovaného

.....
dárce

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK

Dotazník pro sponzory Bangbaby

Milí sponzoři programu BangBaby,

jmenuji se Petra Matyášová a jsem studentka 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, oboru sociální pedagogika.

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala téma Adopce na dálku a tímto bych Vás chtěla požádat o pomoc s vyplněním této ankety. Anketa je krátká, anonymní a nezabere Vám více než pár minut, pro mě však těchto pár minut bude velice cenných.

Veškeré informace budou sloužit jen pro mé vlastní účely a pro účely o. s. ADRA. Vždy, prosím, uveďte jednu možnost, není-li uvedeno jinak. Pokud podporujete dítě či děti ve skupině s dalšími dárci, vyplňte, prosím, anketu každý zvlášť.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem a přáním hezkého dne Petra Matyášová.

1. Jaké je Vaše pohlaví:

- a) muž
- b) žena

2. Kolik je Vám let:

3. Ve kterém kraji žijete:

a) Hlavní město Praha	h) Středočeský kraj
b) Jihočeský kraj	i) Olomoucký kraj
c) Jihomoravský kraj	j) Pardubický kraj
d) Královéhradecký kraj	k) Plzeňský kraj
e) Karlovarský kraj	l) Ústecký kraj
f) Liberecký kraj	m) kraj Vysočina
g) Moravskoslezský kraj	n) Zlínský kraj

4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) ZŠ
- b) SOU
- c) SOU s maturitou
- d) SŠ s maturitou
- e) VOŠ
- f) VŠ

5. Jste:

- a. student/ka
- b. na rodičovské dovolené
- c. zaměstnaný/á
- d. nezaměstnaný/á
- e. OSVČ (osoba samostatně výdělečná činná)
- f. důchodce
- g. jiné:.....

6. V jakém oboru pracujete:

<ul style="list-style-type: none">a) administrativab) bankovníctví, finančnictvíc) ekonomikad) farmaciee) IT oblastf) kultura, umění, tvorbag) logistika, dopravah) marketingi) média, reklamaj) personalistikak) právní služby	<ul style="list-style-type: none">l) prodej a obchod,m) službyn) státní a veřejná správao) stavebnictvíp) technika, elektrotechnikaq) telekomunikacer) věda a výzkums) výroba a průmyslt) vzdělání a školstvíu) zdravotnictví a sociální péčev) jiné:.....
---	--

7. Odkud jste se o programu BangBaby dozvěděl/a?

- a) přátelé, rodina
- b) ve škole, v práci
- c) internet
- d) televize
- e) rádio
- f) tištěná média
- g) jiné:

8. Co Vás na podpoře vzdělávání dětí v rozvojových zemích zaujalo, proč jste si vybral/a konkrétně tuto formu pomoci?

9. Proč jste se rozhodl/a pro podporu dětí právě v programu BangBaby, který realizuje o. s. ADRA?

10. Měl/a byste zájem o setkání dárců programu Bangbaby?

a) ano (přejděte k otázce číslo 11)

b) ne (přejděte k otázce číslo 12)

11. Pokud ano, jak často?

a) jednou za rok

b) jednou za dva roky

c) jiná odpověď:

12. Pokud ne, proč?

13. Doporučil/a byste program BangBaby svým přátelům a známým?

a) ano (přejděte k otázce číslo 14)

b) ne (přejděte k otázce číslo 15)

14. Pokud ano, proč?

15. Pokud ne, proč?

Děkuji za Vaši ochotu a strávený čas nad vyplněním ankety,
s pozdravem Petra Matyášová, petra.matyas@seznam.cz.

V případě jakýchkoliv dotazů či připomínek ohledně programu BangBaby
se, prosím, obraťte na koordinátory programu:

sarka.prochazkova@adra.cz, 257 090 643, 733 169 637 nebo
radek.spinka@adra.cz.

internetový odkaz:

<http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/anketa-pro-sponzory-/>